

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik XII. V Ljubljani, februarija 1895. *2. zvezek.*

Svečnica.

I. Svete osebe v prazniškem evangeliju in sveče.

Moje oči so vidеле tvoje zveličanje,
katero si pripravil pred obličjem vseh
narodov, luč v razsvitljenje nevernikom.
Luk. 2, 30 — 32.

Današnji praznik ima trojno ime; imenuje se »darovanje našega Gospoda Jezusa Kristusa«, »očiščevanje Device Marije« in »Svečnica«. V teh imenih je tudi izražen veličastni pomen današnjega praznika, ki je pač vsakemu količkaj podučnemu katoličanu dobro znan. Ni mi toraj treba obširno razlagati posameznostij, marveč upam, da bode naše premissljevanje primerno prelepemu prazniku, ako častitljive osebe, katerih se v prvi vrsti spominja današnji praznik, v nekako zvezo spravim z blagoslavljanjem sveč, ki se danes vrši. Danes se namreč slovesno blagoslavljuje one voščene sveče, ki se med letom rabijo pri službi božji, pri sveti maši, v slavo Marije in svetnikov Božjih. Med temi blagoslovljenimi svečami bodi tudi ona, ki se otroku prižge pri sv. krstu in jo boter drži mesto otroka; med njimi bodi tudi ona sveča, ki se prižge in umirajočemu dá na zadnjo uro v roko. Oglejmo si danes, kako bela voščena sveča lepo pomenja našega Gospoda Jezusa Kristusa, Marijo prečisto Devico, sv. Jožefa in vsakega pravičnega kristijana ter še posebej umirajočega starčka Simeona.

I. Prižgana sveča najprej pomeni Jezusa samega. Kristus je luč, katera nikdar ne ugasne, vedno gori z enako močjo, se ne

zvekša in ne zmanjša, — ostala bode na veke, kakoršna je bila od začetka.

a) Ravno luč nam prav lepo pojasni njegovo večno rojstvo od Boga Očeta. Kakor žarek ni mlajši memo luči, marveč enodoben z lučjo, tako je tudi Sin božji bil od vekomaj kakor Bog Oče. Zato tudi apostol imenuje Sinu božjega svetlobo njegove časti (Hebr. 1, 3). In kakor se luč nič ne spremeni ali zmanjša, kadar se od nje prižge druga luč, marveč ostane, kakor je bila, in kakor ima prižgana luč isto natoro in lastnijo, kakor prva, ravno tako ostane božja natora in bistvo Boga Očeta brez vsake spremembe in tudi božji Sin enakega božjega bitja in enake nature, kakor Bog Oče. Zato uči sv. apostol: *Sin je podoba bitja njegovega* (Hebr. 1, 3). In sv. cerkev veleva, da mašniki molimo pri sv. maši v veri Jezusa kot *luč od luči, pravega Boga od pravega Boga*.

b) Prižgana sveča nam pa tudi lepo kaže življenje in trpljenje Kristusovo in njegovo delovanje v sv. katoški cerkvi. α) Najprej življenje, kajti kakor luč druge reči razsvetljuje, ogreva, čisti, vnema, končava in vse spreminja, kadar gori, in žarke razsiplje na vse strani: enako je Jezus Kristus razsvetljeval slepe, poživiljal bolne, očiščeval gobove, mlačne in mrzle v nemal k ljubezni, posvetno ljubezen ukončaval in jo spreminjal v svojo duhovno, sveto ljubezen; noč in dan se trudil za nas in slednjič po slovesu svojih čudežev in svoje svetosti svetil daleč na okrog. — β) Luč nam dalje kaže njegovo trpljenje, ker ni le svetil, kakor solnce v nespremenljivi božji natori, ki ga sijanje kar nič ne spremeni; marveč, ker je tudi po svoji človeški natori gorel kakor sveča, ki sama sebe ukončava, ko sveti — ves je gorel za čast božjo in zveličanje duš ter se žrtvoval in ukončal s čuvanjem, trudapolnim delovanjem, z lakoto in žejo, z bičanjem in kronanjem ter slednjič s svojo prebritko krvavo smrtjo na križu. Zato so apostoli nanj obrnili besede sv. pisma: *Gorečnost za tvojo hišo me izjeda* (Jan. 2, 17). — γ) A Jezus ni, kakor kaka druga luč, katera ugasne za zmiraj; marveč on je luč, katera je ugasnila na veliki petek, da je velikonočno nedeljo vsplamtela z novo svetlobo in novim veličastvom ter jela razsipati svoje mile žarke širje in širje po vesoljnem svetu. To nam sv. cerkev prav lepo izraža, ko veliko soboto z ganljivimi obredi blagoslavlja velikonočno svečo, ki je podoba od smrti vstalega Jezusa. Čisto novo življenje se je začelo na zemlji: tema neverstva se je umikala svetli luči Jezusovih nauk; saj je sam rekel: *Jaz sem luč sveta; kdor hodi za menoj,*

ne boči po temi, ampak bo imel luč življenja (Jan. 8, 12). Kako lepo se je začela spolnjevati preroška beseda, katero je današnji dan govoril častitljivi starček Simeon, rekoč: *Ta je luč v razsvitljenje nevernikov in v čast Izraelu, svojemu ljudstvu* (Luk. 2, 32). — Da, ne le svetila je ta plamteča luč, marveč tudi ogrevala je srca vseh ljudij, kateri so bili dobre volje. Zato se je v poznejšem času Jezusovo presv. Srce pokazalo devici Marjeti Alakok vse goreče, ker je samo vse vneto ljubezni do Boga in do bližnjega in želi z enako ljubeznijo ogreti in vneti vsa srca človeška. O kako vse drugače bi bilo na zemlji, ko bi se vsi ljudje dali razsvetliti in ogreti po tej nebeški luči! Od tod vse sedanje gorje, ker svet Jezusa noče poznati, noče ljubiti. Saj je to sam napovedal, rekoč: *To pa je sodba, ker je luč prišla na svet, pa so ljudje bolj ljubili temo ko luč.*

II. Bela prižgana voščena sveča nam pa tudi lahko pomeni Marijo prečisto Devico, ker nam jo živo pred oči stavi v njeni čistosti, brezmadežnosti, pobožnosti in gorečnosti.

a) Bela voščena sveča nam naznanja njeno brezmadežno spočetje, kajti čebela, ki pripravlja vosek za sveče, je jako čista in snagoljubna živalica, ki se ogiblje nesnažnih prostorov in ne seda na vele ali gnile cvetlice. In kakor čebela iz najčistejšega cvetja nabira snovi za vosek, bila je tudi Marija Mati Kristusova čista in brez vsega madeža spočeta in rojena.

b) Potlej nam pa bela voščena sveča znači tudi to, da je deviška Mati Gospodova tudi ves čas [svojega življenja] ostala vsa čista in prosta vsakega dejanskega greha, tudi najmanjšega greha. Bela barva je znamenje čistosti, nedolžnosti. Po nauku sv. cerkve je bila Marija vsled izredne milosti božje obvarovana sleharnega greha. To je milost, ki ni bila še v delež nobenemu drugemu človeku in ne bo. To brezmadežnost in brezgrešno čistoto nam kaže tudi luč goreče sveče, saj ogenj pokonča vso nesnažnost in čistejšo reči si ne moremo misliti, kakor je čisti plamen, kar že pomeni naša beseda »razbeliti, razbeljen«.

c) Prižgana sveča nam pa tudi predočuje vse Marijino delovanje in žrtvovanje. Kakor je plamen vedno na kvišku obrnen, tako je bilo vedno tudi želenje in hrepenenje Marijinega prečistega Srca obrneno na kvišku proti rajskim višavam; in kakor prižgana sveča vedno mirno dalje gori, dokler ne pogori, tako je tudi Marija prečista Devica *stano vitno* Bogu služila in le njemu darovala

vse trenutke svojega življenja do zadnjega. In glejte čudo, tudi ta luč je sicer ugasnila, a zopet začela goreti v novi nepopisni lepoti: tudi Marija je umrla, a zopet oživila, in angelji so jo prenesli v nebeško veličastvo, kjer se raduje in kraljuje z dušo in telesom, kar se bode zgodilo drugim izvoljencem še le po sodnjem dnevu.

Ne pozabimo torej, da je danes tudi Marijin praznik; srčno se priporočimo in izročimo v njeno milo varstvo in na novo sklenimo, posnemati njeno veličastno življenje, da bode tudi naše življenje podobno prižgani sveči, ki se žrtvuje in daruje do konca v čast in slavo božjo.

III. Slednjič se ozrimo mimogredé še na sv. Jožefa, deviškega ženina Marijinega, in na Simeona, pobožnega starčka, ki nam hodita zastopnika vseh pravičnih in svetih služabnikov Božjih. Kajti prižgana voščena sveča nam končno pomeni tudi milost božjo v srcu pobožnega kristijana. O tej notranji čeznatorni luči milosti božje govori Gospod pri sv. evangelistu Luku (12, 35) opominjajoč: *Vaša ledja naj bodo opasana in svetila goreča v vaših rokah.* Ta luč se nam prižge pri sv. krstu, in zato dobi krščeni otrok prižgano svečo. Ta luč se mora skrbno varovati ves čas našega življenja, da ne ugasne. *Ogenj na altarju naj vedno gori,* opominja Gospod po Mozesu (III. 6, 12) *in duhoven naj mu kuri in vsak dan zjutraj drv priklada,* t. j. luč milosti božje naj vedno gori na altarju našega srca, in da ne bode ugasnil ta sveti ogenj, za to naj skrbé naši duhovni po sv. zakramentih, po daritvi sv. maše, po naukih itd. In le po tej poti, če se duhovnom ne odtegujemo, če zvesto rabimo pomočke, ki nam jih dan na dan ponuja sveta cerkev, posrečilo se nam bode, da nam ne bode ugasnila luč milosti božje, in ko bi za nekaj trenutkov kdaj ugasnila, bode se nam hitro zopet prižgala ter gorela do naše smrti, da hodemo takrat s prižgano lučjo *šli Ženinu naproti,* kakor se bere v evangeliju. Zato se dá umirajočemu prižgana voščena sveča v roko. In na to luč milosti božje moramo tem bolj paziti, ker se tako lahko upiha in ker je brez mere več vredna, kakor luč našega natornega življenja. Zato nas opominja Jezus Kristus: *Glej, da luč, katera je v tebi, ne bo tema* (Luk. 11, 35). Sveča, katera se ne snaži in ne popravlja, le slabo gori ali celo ugasne; posebno pa rada ugasne, ako se ne zavaruje pred sapo in vetrom; tako tudi ugasne luč milosti božje, ako ne skrbimo za njo po večkratnem sprejemanju sv. zakramentov, in če se pridno ne očiščujemo tudi malih grehov, ker odpustljivi grehi temnijo luč milosti božje ali jo celo ugasijo,

ker privedejo v velike grehe. Osobito pa skrbimo, da nam te čeznatorne luči ne upihajo viharji skušnjav. Sodnik Gedeon, kakor vam je znano iz bibličnih zgodb, ukazal je svojim vojščakom, naj skrijejo prižgane baklje v vrče in še le v odločilnem trenutku naj vrče razbijejo. Tako so storili in premagali močnega sovražnika. O blagor nam, če bomo ves čas zvesto čuvali luč milosti božje v svojem srcu; kako bomo veseli, če se nam bode zasvetila ta nebeška luč v tistem odločilnem trenutku, ko se nam ta ilovnati vrč našega telesnega življenja razbije in se nam prične novo nepopisno veselo življenje v presvitli bliščavi rajske radosti in slave. Amen.

2. Svete gorečnosti dva pomočka.

Zdaj spustiš svojega hlapca, Gospod!
po svoji besedi v miru, ker so videle
moje oči tvoje zveličanje.

Luk. 2, 29.—30.

A. 1. Velika dobrota je luč ali svetloba; dolge noči so za zdrave in bolnike velika nadloga. Tema je nam vsem zoprna; zato so si ljudje izumili svetilo ali luč, da morejo tudi po noči pisati, brati, delati. Tako so iznašli olje, skalnino, plin, da razsvetljujejo velike hiše in dvorane. *Nihče pa, pravi Kristus, kateri luč prižge, je ne pokrije s posodo, tudi ne postavlja pod posteljo; temuč jo dene na svečnik, da ti, kateri vstopijo, svetlobo vidijo.* (Luk. 8, 16.)

2. Hišna gospodinja vsega sveta je tudi tako storila: Luči ni skrila pod mernik, ne pod posteljo — temuč djala jo je na svečnik, da razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na svet. To nam spričuje sv. zgodba današnjega praznika. Marija, Mati božja, prinese 40. dan po porodu v svetišče Jezusa, luč sveta, ter ga postavi na svečnik, da so ga videli in spoznali vsi navzočniki, ter se razveselili Zveličarja. Veselja in gorečnosti za Jezusa užgani starček Simeon Boga hvali in zapoje: »Zdaj spustiš svojega hlapca, Gospod! po svoji besedi v miru, ker so videle moje oči tvoje zveličanje.«

3. Danes obslužavamo ta veseli spomin — Svečnico — imamo blagoslov sveč. Vse to nas spominja na sv. gorečnost: »Kakor sveče zdaj gorijo — Naj goreče srce bo!« Pa, oh! kako je mrzlo in mlačno srce, da mnogokrat ne občutimo nobenega veselja za

Jezusa in Marijo. Zato vam mislim danes, ljubi moji poslušalci! govoriti o *sv. gorečnosti*, ali povedati, kako si sv. gorečnost pridobimo. Svete gorečnosti dva pomočka vam naznanim.

B. Nekateri ljudje mislijo, da je za zveličanje že zadosti, da so krščeni, ali da nosijo ime tega ali onega svetnika. Takim veljajo besede božje: *Ker si mlačen, govori Bog, in ne mrzel ne gorak, te bom izpljuval iz svojih ust. Praviš: bogat sem in obilno premožen, in ničesar ne potrebujem; in ne veš, da si reven in ubog, in slep in gol;* (Raz. 3, 16 — 17) ker nimaš ljubezni božje ali svete gorečnosti — nebeškega ognja. Saj ljubi Jezus sam pravi: *Ogenj sem prišel prineset na zemljo; in kaj hočem, razun da se vname?* (Luk. 12, 49.) In kje se dobi ta Jezusu ljuba gorečnost?

1. Prvi pomoček za sv. gorečnost je seveda Marija. Le pomislite kratko današnji sv. evangelij in spoznali bote to resnico, da nam Marija donaša nebeški ogenj — gorečnost ali veliko ljubezen do Boga — Jezusa. Ona je donesla Dete božje v svetišče Bogu v dar, in že je vse svetlo, goreče ali polno ljubezni božje. Tukaj je goreča stara vdova Ana; tamkaj drugi častilci in molilci plamenijo za malega Jezuščka; posebno pa sv. Simeon je tako ljubezni božje vnet, da vzame povito Dete, poljubuje in bi že rad ljubezni umrl, ko navdušen pravi in moli: »Zdaj spustiš svojega hlapca, Gospod! v miru, po svoji besedi, ker so videle moje oči tvoje zveličanje.« Ali si moremo misliti še večjo gorečnost, kakor je gorečnost tistega, ki za Boga želi umreti! In to je starčku prinesla ljuba Marija Devica. Saj ona sama pravi: *Jaz sem mati lepe ljubezni.* (Prid. 24, 24.) Če nam Marija Devica donese Jezusa in nam ga položi na roke, jezik, v srce, postanemo za Boga goreči. V Parizu na Francoskem pri fari »Naše Gospe« so bili ljudje postali zelo mlačni. Dušni pastir vidi žalostni propad in nesrečo svojih ovčic in misli, kako bi jim bilo pomagati. Vse je vpisal in daroval Jezusovemu in Marijinemu srcu, in vrnila se jim je pobožnost ali gorečnost. O Marija Svečenska! zagrej naše ledeno srce, užgi ga, naj v božjem plamenu gori, da bi tebe in milega Jezusa ljubili zmiraj bolj in bolj!

Pa še neki drugi pomoček vam moram danes naznaniti, ki nas sili k sv. gorečnosti, in ta je:

2. S m r t. — To zgodbo smo že velikokrat občudovali. Celu posvetni in še videzno neverni mladeniči so mehki in goreči po-

stali, ko so videli smrt stati pred seboj. Morilec Franceskoni je na smrt obsojen stal pod vislicami, pa je tako milo poljuboval podobo križanega Jezusa, da so se gledalci vsi solzili in čudili njegovim gorečnosti; smrt ga je prisilila. Starček Simeon se je tudi smrti spominjal; in ta misel ga je čudovito zagrela, da je Boga takoj prosil, naj ga k sebi vzame, rekoč: »Zdaj spustiš svojega hlapca, Gospod! po svoji besedi v miru, ker moje oči so videle tvoje zveličanje«. — Saj še božji Duh v stari zavezi uči to resnico, govoreč: *Spominjaj se svojih poslednostij, in ne boš grešil vekomaj ne* (Prid. 7, 45), temuč boš goreč za svoje zveličanje. Neki cesar je klečal na grobu svojega dobrotnika in molil ter se priporočal pokojniku. Ko povzdigne oči, vidi pred seboj na grobu besedo »Čez šest«. Cesar Henrik II. si misli, da to zanj pomeni: čez šest dnij boš umrl, in se celih šest dnij prav skrbno pripravlja na smrt. Ko pa smrt še ne pride, misli cesar: čez šest tednov — in se še bolj pripravlja na smrt. In ko še tudi zdaj ne umrje: čez šest let — bom umrl — in tako ga je bela smrt silila k gorečnosti za vse svoje žive dni, in je tako tudi umrl — sv. Arih. Enako smo ta teden tudi brali o sv. Krizostomu, ki je sicer vedno gorel za Boga, misel na smrt ga je pa še posebno vnela. Ko so ga preganjali hudobneži in tirali skozi Armenijo, molil je ta svetnik za pomoč pred sv. Baziliskom, ki se mu ponoči prikaže ter pravi: »Janez, brat! jutrajšnji dan naji bo združil na enem mestu«. Na to je sv. Janez Krizostom drugo jutro prav pobožno sprejel sveto popotnico, ponižno se prekriža in sveto umrje (Brev. 27. jan. VI).

C. Kaj pa držite, ljubi moji, v svojih rokah danes? — Sveče blagoslovljene, ki jih bote vi in vaši domačini nekdanj v rokah držali, da bi si skozi temna vrata nemile smrti svetili v nebeško hišico. — Nič nam ne hasne goreča sveča ob smrti v naši roki, če je pa naše srce bilo v življenju le mlačno in grešno, da ni za Boga ne za Jezusa ne za Marijo bilo goreče. Dva pomočka svete gorečnosti sem vam danes naznanil — Marija nam gorečnost prinese in smrt nas pa prisili, da smo goreči. Zatoraj prosimo danes vsi skupaj, naj nam ljuba Mati božja naše srce ogreje za Jezusa. Vlezimo se danes v duhu na smrtno posteljco, in kakor bi takrat radi umrli v sv. gorečnosti, tako se zdaj trudimo za njo, da bi naša zadnja ura bila srečna in vesela, kakor je bila gorečega Simeona, ki je Boga prosil: »Zdaj spustiš svojega hlapca, Gospod! po svoji besedi v miru, ker so videle moje oči tvoje zveličanje.« Amen.

Simon Gaberc.

3. Večna luč.

Moje oči so videle tvoje zveličanje
— luč v razsvitljenje nevernikov.

Luk. 2, 32.

V življenju sv. Janeza s priimkom Dunstana, ki je bil nadškof v Kanterburi na Angležkem, bere se ta-le čudežna prigodba:

Ko je mati tega svetnika še pred njegovim rojstvom na današnji dan šla v cerkev in je s prižgano svečo spremljevala procesijo, ugasnile so kar na enkrat vse sveče v cerkvi. Strah in groza se polasti vseh navzočih, ker so to imeli za znamenje, da bo luč sv. vere pri njih ugasnila. Mesto hvalnih pesem slišalo se je med procesijo le vzdihovanje in jok. Kar se posveti sredi cerkve neki nebeški plamen. Ta švigne čez vernike in obstoji nad glavo matere sv. Janeza, prižge njeno ugašeno svečo in zgine. V tistem trenutku pa se prižgó in goré sveče po vsi cerkvi. S to čudežno prikaznijo je hotel Bog na znanje dati, da bo to dete s svojo svetostjo in s svojimi pridigami veliko tisoč duš iz teme nevere in hudobije privedlo k luči sv. vere in pobožnega življenja. — Temu jednak pomen imajo sveče in luči današnjega praznika. Pred oči nam stavijo njega, ki je sam o sebi mogel reči: *Jaz sem luč sveta; kdor hoši za menoj, ne hoši po temi, ampak boše imel luč življenja.* Te sveče nas spominjajo tiste nebeške luči, ki je na svet prišla v Betlehenskem hlevu, da je razsvetlila pobožne pastirce, tri Modre iz jutrove dežele in danes pobožnega starčka Simeona, in razsvitljuje še dandanes vse ljudi prave volje. To pomenjajo sveče, ki se danes blagoslavljujejo, to pomenja pa še posebno *v e č n a l u č*, katero vidite leto in dan goreti v hiši božji. Zato vam želim danes pred vsem drugim ob kratkem razložiti *p o m e n v e č n e l u č i v n a š i h f a r n i h c e r k v a h* — in me zvesto poslušajte v imenu Jezusovem in Marijinem!

Starodavna navada v katol. cerkvi, da pred sv. rešnjim Telesom noč in dan in vse leto luč gori in se zategadelj imenuje večna luč, nikakor ni, kakor nekateri mislijo, le prazen obred ali ceremonija, ampak ima najvisokejši pomen. Svetilnica z večno lučjo ne visi le zavoljo lepšega v hiši božji, ampak tudi nam v pouk in spodbudo. Kakor stoji prižnica povišana nad ljudstvom, da vsi poslušalci pridigarja lahko vidijo in bolj slišijo, tako visi večna luč v cerkvi povišana, da jo vsi v cerkvi vidijo in si k srcu jemljejo

njen pomen in nauk. Ta pomen večne luči sega v preteklost, sega v sedanost in prihodnost.

1. Prvič sega v preteklost. Kaj se je pa v preteklosti zgodilo? Odgovorjam: Kar se je ob stvarjenju sveta zgodilo po narotni poti, to se je zgodilo po prihodu Sinu božjega na ta svet po duhovnem načinu. Ob stvarjenju sveta, pravi sv. pismo, ko je Bog nebo in zemljo iz nič poklical, razprostirale so se teme po vsem svetu. Tu reče Bog: »Bodi svitloba«, in svitloba je postala. Kristijani! še bolj strašne teme pa so ljudstva pokrivala pred prihodom Kristusovim, namreč teme razuma in srca. Odtrgana po grehu naših prvih starišev od Boga zašla so ljudstva v razno-tera malikovanja in popolnoma zgrešila spoznanje pravega Boga in svoj namen za ta in oni svet. Še izvoljeno ljudstvo Božje, ki je vendar slišalo v templju in v svojih shodnicah brati in razlagati sv. pismo, naposled vsega tega ni nič razumelo. Vse je bilo v temo in noč povito. In zopet reče Bog v svojem usmiljenju, kakor pri stvarjenju: »Bodi svitloba!« In svitloba izide iz prečistega in brezmadežnega naročja Marijinega in se današnji dan prikaže v Jeruzalemskem templju kot *luč v razsvitljenje nevernikom in v čast Izraelovemu ljudstvu*. Kakor večna luč v temni noči hišo božjo razsvetljuje, tako je Jezus Kristus, Sin božji, s svojim prihodom na ta svet, s svojimi izgledi in nauki razsvetlil temo nevednosti, temo greha, malikovalstva in neverstva. Učil je ljudi Boga v nebesih zopet spoznati kot svojega dobrotljivega Očeta, k njemu se zatekati v svojih potrebščinah in klicati in moliti: »Oče naš, kateri si v nebesih!« Učil jih je, da je sedanje življenje le pripravljavanje na drugo, boljše in duhovno življenje po smrti, da naj bodo sveti, kakor je njih Bog svet, in da naj bodo popolnoma, kakor je njih Oče v nebesih popolnoma, ter da nobena druga pot ne pelja k Očetu, kakor pot zatajevanja samega sebe, pot križa in borenja zoper greh, ter pot potrpežljivosti in udanosti v vseh nezgodah življenja. Tako in enako je Jezus učil, in s temi nauki prižgal svetu novo luč, da so se pričeli zlati časi prvega krščanstva, ko so bili verniki zgolj svetniki in svetnice Božje. To je pomen večne luči v naših cerkvah gledé preteklosti.

2. Kakošen pomen pa ima večna luč drugič gledé sedanosti? — Kaj se namreč sedaj godi? Tista luč božja, ki je današnji dan v templju tako razsvetlila Simeona in Ano, da sta jela prerokovati, živi in sveti še sedaj. Tisti Jezus, ki je svojim učencem ob vnebohodu rekel: *Grem k svojemu in vašemu Očetu*,

k svojemu in vašemu Bogu, ravno tisti Jezus jih je poprej zagotovil: Ne bom vas sirot za seboj pustil; glejte! jaz sem z vami vse dni do konca sveta. To je Jezus tudi v resnici izpolnil, ker v zakramentu sv. rešnjega Telesa prebiva med nami z dušo in telesom, s krvijo in mesom po svoji božji in človeški natori. Kraljestva in cesarstva so razpadla, ljudstva zginila, mesta se pogreznila ali bila razdejana, da ni več po njih nobenega sledu; toda obljuba Gospodova, da bode pri nas ostal do konca sveta, spolnuje se do današnjega dne in se bode spolnovala do konca časov. Da nas toraj na to skrivnost Kristusove pričujočnosti v zakramentu svetega rešnjega Telesa vedno spominja, zategadelj gori večna luč pred našimi tabernaklji. Ta luč nas trudne zemeljske popotnike vse brez razločka vabi in kliče: *Pridite k meni, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil.* K tej luči priteci, krščanska duša, v svojih stiskah, če te tare uboštvo, obrekovanje, žalost in bridkost, in Bog tolažbe in miru bo tvojo dušo razsvetlil in tvoje zaupanje podprl, ter te žalostnega utolažil. K tej luči se zatekaj, krščanska duša, če te straši spomin na grehe preteklega življenja in bega z malosrčnostjo. Tu padi na kolena pred svojega Jezusa in reci: »Moj ljubi Jezus! ti nisi prišel iskat pravičnih, ampak grešnikov; glej! tudi jaz sem grešnik, ne zavrzi me izpred stola svojega usmiljenja.« In tudi tebi poreče Jezus, kakor kedaj vsem skesanim grešnikom: »Zaupaj, sin! zaupaj, hči! odpuščeni so ti tvoji grehi.« Tako, glejte, je Jezus še sedaj, kar je nekdan bil, luč sveta, in to — s svojo pričujočnostjo v naših tabernakljih v najsv. zakramentu; in na to nas spominja pred njim goreča večna luč.

3. Kakošen pomen pa ima za nas večna luč v bodočnosti? Kaj ima z nami biti po smrti? Lepa podoba tega nam je v cerkvi večna luč. Kadar se zvečer cerkvena vrata zaprejo in nihče več ne moli pred sv. rešnjim Telesom, spusti se navadno ta večna luč k tlom. Komaj pa odzvoní k jutru in se zazna zora dneva, zopet se ta luč kvišku potegne. Pogledajte, ljubi moji! Tako se bode tudi za nas vse enkrat sodnji dan zdanilo jutro, ki nas bode iz teme našega groba povzdignilo k večni luči, jutro, katero bo vse razsvetlilo, kar nam je na tem svetu temnega in skrivnostnega. V tej luči bomo gledali vse skrivnosti svoje sv. vere, pa tudi vse skrivnostne sklepe in čudna pota, po katerih nas je vodila v življenji modrost in previdnost božja. V tej luči se bomo pa tudi svetili, kakor Jezus ob svojem spremenjenju na Taborški gori, čigar obraz je bil kakor solnce, in čigar oblačila so bila bela,

kakor sneg, in tega spremenjenja in poveličanja naših teles ne bode nikoli več ne konca ne kraja. Na vse to nas prelepo spominja večna luč pred oltarjem.

Večna luč nas toraj gledé na preteklost uči, da se je prava luč prikazala v Jezusu Kristusu; večna luč nas gledé sedanjosti spominja, da Jezus Kristus še sedaj med nami v zakramentu sv. rešnjega Telesa prebiva, gledé prihodnosti pa nas spominja našega vstajenja sodnji dan in tistega spremenjenja teles, ki čaka vse pravične, ki so z Bogom, v Bogu in za Boga na tem svetu živeli in se trudili za nebesa. Ti nauki naj vam pridejo vselej na misel, kolikorkrat v cerkvi vidite večno luč; doma pa in na polju in na potih se spominjajte, da vsepovsod v luči Jezusovih naukov hodite in v tej luči dospete k prekrasnemu spremenjenju na nebeškem Taboru. Amen.

M. Torkar.

Četrta nedelja po razglašenju Gospodovem.

I. Vihar skušnjav.

Glej! velik vihar je vstal na morju.
Mat. 8, 24.

Lansko leto je bilo v časopisih brati, da je v Ameriki grozen požar z viharjem vred napravil neizmerno škodo. Pravili so, da je bilo uničenega šestkrat toliko prostora, kakor je Kranjska dežela, da so bila mesta in gozdi pokončani in da je bilo nad 200 milijonov goldinarjev škode. Pri tej grozni nesreči je za dobro faro ljudij našlo grozno in hitro smrt ter poginilo veliko živine. — Ogenj je strašna šiba, še hujša pa, če ga vihar razganja. Če viharja ni, dá se še kako umejiti, če je pa vihar, pa težko. V tacih slučajih je vihar neizmerna nesreča. Velika nesreča je vihar tudi na morju; koliko tisoč ljudij spravi ob življenje ali pa jih potisne vsaj v smrtni strah, kakor vidimo danes v sv. evangeliju tudi pri apostolih. — Vem pa še za drugi vihar, ki neti hud ogenj in ki pomori in pokonča na tisoče ljudij, ako ga človek ne kroti in se mu ne ustavlja, — in to je: vihar skušnjav! Skušnjave so silno nevarni viharji, ki razburjajo človeško srce! Ravno skušnjave so, ki toliko brezskrbnih, neprevidnih in nepripravljenih duš pogreznéjo v večno temo, v pogubo, v peklensko brezдно! Prav potrebno je toraj, da bolj spoznamo tega nevarnega in splošnega sovražnika

zveličanja naših neumrjočih duš, da se ga vemo varovati, se ž njim vspešno vojskovati, da ne premaga on nas, temveč mi njega v svoje zveličanje. Zato vam hočem danes nekoliko povedati o lastnji ali natori skušnjav, in sicer: 1. Kaj so skušnjave; 2. da so nam skušnjave koristne in potrebne; in 3. kako se moramo obnašati ob času skušnjav! Zvesto poslušajte, da vam skušnjave ne bodo v škodo in pogubo, temveč v dušno korist in rešitev!

1. Kaj so toraj skušnjave? Skušnjave imenujemo vse, kar človeka v greh zapeljuje, mika ali vabi, naj že potem to prihaja od naše spačene nature, ali od ljudij, od slabih zgledov, besedij, krajev, podob, pesmij, knjig, časopisov, ali pa od satana samega. — Skušnjave so mnogotere.

Nekateri imajo hude skušnjave o verskih resnicah. Sedaj jih mori ta, sedaj drugi dvom o skrivnostih naše vere, in še celo dvomi nad svetostjo in pobožnostjo sv. družine jih napadajo! Drugi imajo hude skušnjave pri svojih molitvah in pobožnostih, veliko suhost in zapuščenost morajo prestajati; zdi se jim, da jih je Bog pozabil, da bodo pogubljeni, in da vse njihove molitve in pobožnosti nič ne veljajo pred Bogom! — Tretji imajo zopet hude skušnjave zoper čistost. Vse, kar vidijo ali slišijo, zbuja jim grde misli! Radovednost jih muči, kaj nespodobnega zvedeti, videti ali storiti! — Četrti imajo hudo nagnenje k nečimernosti, k lišpu, k časti, napuhu! — Peti občutijo hudo mikanje k lakomnosti, po ptujem blagu, po tatvini, k goljufiji, k denarju! — Šesti so močno draženi k jezi, k maščevanju, k škodoželjnosti, k laži, obrekovanju, k nevoščljivosti! — Sedmi so zopet vabljeni k lenobi, k složnemu življenju, vživanju, k preobilni jedi in pijači, itd. — Pa kdo more prešteti vse skušnjave, katere satan še posebej napravlja ljudem ven in ven, s katerimi jih muči, skuša od Boga odvrniti in sebi pridobiti.

Ko je bilo egiptovskemu kralju Faraonu naznanjeno, — tako je brati v II. bukv. Mojz., — da je ubežalo izraelsko ljudstvo v beg, dal je precej pripraviti bojne vozove, kar jih je bilo po Egiptu, in je sklical vse vojvode in vso vojsko, in je šel preganjat ubežne Izraelce! — Razlagalci sv. pisma primerjajo tega kralja hudiču. Ta namreč ravno tako dela. Kakor hitro zapazi, da se kaka duša svetu odteguje in se poprijemlje pobožnih vaj, vname se precej

njegova jeza in srditost, in začne jo preganjati. Sv. apostol Peter najlepše popisuje to jezo in srditost hudobnega duha, ker ga imenuje leva, ki vedno preži, koga bi pogoltnil, pravi namreč: *Vaš sovražnik, hudič, hodi okrog, kakor rujoveč lev, in išče, koga bi požrl!* — Kdorkoli si tedaj, če se želiš posvetiti službi Gospodovi, nikar si ne obetaj miru in počitka, raznovrstnih sladkostij in prijetnostij, temveč bodi pripravljen za vojsko, kakor te opominja sv. Duh, rekoč: *Sin moj! kadar se pripravljaš Bogu služiti, — pripravi svojo dušo za skušnjavo!* In pobožni Job pravi: *Vojska je življenje človekovo na zemlji!* Iz tega lahko prevedimo, da skušnjave morajo biti, da so nam potrebne pa tudi koristne.

2. Glejte! saj je bil in moral biti skušan še celó Jezus, Sin božji. Sv. evangelist Matevž pravi: »Potem, ko je bil Jezus od Janeza krščen, bil je od Duha v puščavo peljan, da bi bil od hudiča skušan.« Kako in v čem ga je hudobni duh skušal, vemo, in kako ga je Jezus premagal, nam je tudi znano. Da se je Jezus pustil skušati, zgodilo se je nam v tolažbo in pouk, da tudi mi brez skušnjav ne moremo biti. Kristus nam je rekel: *Pohujšanje mora priti!* In sv. apostol Jakob trdi (1, 14): *Vsak je skušan, kadar je od svojega poželenja vlečen in vabljen!* Sv. Duh je rekel pobožnemu Tobiju (12, 13): *Ker si bil Bogu prijeten, bilo je treba, da te je skušnjava skusila.* — In tako učijo vsi učeniki, da brez skušnjav biti ne moremo, da so nam potrebne in koristne. Sveti Avguštin pravi: *Popolnoma brez skušnjav služabnik božji tu ne sme biti, zakaj nihče venca ne dobi, kdor ne zmaga, zmagal pa ne bo, če se ne vojskuje, vojskovati se pa ne more, če ni napadan ali skušan!* Sv. Hijeronim pa uči: *Dokler naša duša v tem telesu živi, hodi med osatom in trnjem in zbodljejem skušnjav ne more popolnoma uiti!* Sv. Prosper pa trdi: *Boj s skušnjavami je vernim močno koristen, zakaj če se človek vedno spominja svoje slabosti, se zaradi svetosti ne more prevzeti.* In Tomaž Kemp. (1, 13) tudi zatrjuje, da skušnjave, če so tudi nadležne in težavne, vendar so človeku močno koristne, ker ga ponižajo, očistijo in zmodré.

Kolikor silnejše veter drevo maje, toliko bolj se razširjajo korenine in drevo bolj utrdijo. Čednost se tudi utrdi po skušnjavah, če se jim človek v bran stavi, saj uči sv. apostol (II. Kor. 12, 9): *Moč (t. j. čednost) se v slabosti spopolnuje!*

Kakor se meso s časom spridi in zgnjije, če se ne osoli, tako gnjije in se spridi tudi duša, če je Bog pogostokrat takorekoč ne soli s trpljenjem in težavami.

Kakor se žito toliko bolj plev očisti, kolikor večkrat se prešeta, ravno tako postane tudi duša toliko čistejša plev pregreh, kolikor večkrat se prerešeta na rešetu skušnjav.

Kakor očiščajo morje viharji, — zrak huda vremena in brus zarjoveli meč, tako tudi človeško dušo očiščajo skušnjave in trpljenje. — In kakor ogenj omeči železo, tako tudi človek ponižen postane v ognju težav.

Neki pobožen mladenič je imel vsaktere hude skušnjave prestajati; toraj mu je duhoven, ki je za njegove boje vedel in se mu smilil, obljubil, da hoče zanj goreče moliti, da bi ga Bog rešil teh skušnjav. Vrli mladenič pa odgovori: »O nikarte moliti, da bi se znebil skušnjav, temveč, da bi moč dobil, premagati jih. Zakaj, čutim, da so mi skušnjave zdrave. Nič pobožnosti, nič ljubezni do Boga nisem imel, dokler me ti boji niso zbudili iz moje lenobe. Vsaka skušnjava mi je glas, ki mi pravi: sedaj je čas za Boga se boriti ter mu pokazati, da ga nad vse ljubim. Ne ob času miru, temveč v vojski se spozna pravi vojščak, ne v sreči, temveč v nesreči se pravi prijatelj pokaže!«

3. Pa četudi so nam skušnjave potrebne in koristne, so nam pa od druge strani silno nevarne za naše zveličanje. Skušnjave same na sebi res niso greh, zato se je tudi Jezus pustil skušati, a nevarne in škodljive pa nam vtegnejo biti za dušo, če jih ne premagujemo. Kristus se je zato pustil skušati in je skušnjave premagal, da je nam zaslužil milost, da jih moremo premagati. Zato je sedaj imenitno vprašanje: Kaj nam je storiti, da jih zmagamo? Prevdarimo toraj *a)* kako se obnašajmo pred skušnjavo, *b)* kako med skušnjavo in *c)* kako po skušnjavi?! *a)* Kaj nam je storiti pred skušnjavo? Treba se je nanjo pripraviti. Vojak, ki se pred vojsko ni nič pripravljal na vojsko, bode premagan; tako tudi ti, kristijan, ne boš mogel obstati v skušnjavi, če se ne boš poprej oborožil. Kako pa naj se na skušnjave pripravljamo, nam je Jezus sam pokazal, ki se je pred skušnjavo 40 dnij postil, molil in premišljeval. Tako mora kristijan že poprej natihoma in v samoti prevdarjati svoje moči, ali bolj prav svoje slabosti, da si ne bo preveč upal, vrh tega pa tudi moči in vojskovanje svojega sovražnika, ki pozna naše slabosti in huda nagnenja. Kristijan! stori tako, kakor je pisano o kralju (Luk. 14, 31), ki se namerava vojskovati zoper družega kralja, ki poprej sede in premišljuje, ali more z deset tisoči iti nasproti onemu, ki pride nad njega z dvajset tisoči. Ko bi mi tako delali, kako redko kedaj bi prišli v vojsko, v nevarno pri-

ložnost; če bi se ji pa že ne mogli izogniti, vzeli bi pa vsaj potrebno orožje s seboj, da bi ne bili premagani. To pripravljanje pa se zgodi le v samoti z molitvijo in premišljevanjem. Zato opominja Kristus (Mat, 26, 41): *Čujte in molite, da v skušnjavo ne padete!* . . .

Zato je pa tudi egiptovski Jožef, ko je videl, da je v Putifarjevi hiši njegova nedolžnost v nevarnosti, kar hitro bežal iz bližnje priložnosti in nevarnosti, tudi svoj plašč tamkaj pustivši.

Zato se je Tobija ogibal družbe svojih malikovalskih rojakov, ki so molili zlata teleta, in hodil v Jeruzalem molit pravega Boga. (Tob. 1, 5.) V skušnjave, v grešne priložnosti, se ne smemo toraj radovoljno in brez potrebe podajati, da nas ne zmorejo. — Če bi Eva ne bila šla k prepovedanemu drevesu, bi ne bila prišla v zadrego. — Ko bi bil David bolj na svoje oči pazil, ne bilo bi se hudo poželenje polastilo njegovega srca. — Dokler se Salomon ni pečal s pagani, bil je najboljši in najmodrejši kralj; toda pozneja prijaznost s poganskimi ženskami mu je bila v nesrečo. — Če bi ne bil Peter v prevelikem zaupanju na svojo moč šel v Kajfovo hišo in bi se ne bil mešal med sovražnike Jezusove, ne bil bi tako globoko padel!

Iz teh zgledov vidite, kako se je treba skušnjav in grešnih priložnostij varovati, ali z drugo besedo, kaj je treba storiti pred skušnjavo? Moliti in čuti je treba, da skušnjava ne pride, zato nas je Kristus učil moliti: *Ne pelji nas v skušnjavo!* — Koliko bi jih bilo ohranilo vero in nedolžnost, ko bi se bili tako skrbno varovali nevarnih in hudobnih ljudij, in Boga ponižno prosili, da bi jih varoval vse dušne nevarnosti. Če pa sedaj sami sebe vprašamo, kako smo se do sedaj obnašali v tej zadevi, morali homo spoznati, če hočemo resnico govoriti, da smo zato tolikokrat grešili in v skušnjavah bili premagani, ker smo se radovoljno in brez pomisleka podajali na vojsko v nevarnost, in ker se nismo poprej oborožili s postom in molitvijo!

b) Kako pa se nam je med skušnjavami obnašati? Tudi tu nam je Jezus najlepši zgled zapustil. Ob času skušnjav se je Jezus branil z zaupanjem na previdnost, pričujočnost in vse mogočnost svojega nebeškega Očeta. Na previdnost božjo, ko je skušnjavcu rekel: *Človek ne živi le ob kruhu, temveč od vsake besede, ki pride iz božjih ust* (Mat. 4, 5); na pričujočnost božjo, ko je satanu odgovoril: *Ne skušaj Gospoda svojega Boga*; na vse mogočnost božjo, ko je skušnjavca zavrnil: *Gospoda svojega Boga moli, in njemu samemu služi*. Te in take misli naj tudi nas navdajajo ob času skušnjave in premagali bomo! Zaupajmo tudi mi

na neskončno previdnost božjo, in mislimo si: *Bog je zvest in nas ne bo pustil nad naše moči skušati, temveč bo s skušnjavami dal tudi izid, da bomo mogli premagati* (I. Kor. 10, 13). Posebno pa naj nas misel na pričujočnost božjo napolnuje s svetim strahom, da ne bomo nikoli v kaj grešnega privolili, da bomo vedno sebi govorili: Bog me vidi, to bi bil greh, velik greh, ne smeš Boga skušati! — Tudi naj nas nikoli nobena prijetnost, nobena ponudba, noben še tako velik dobiček ne premoti, da bi Boga zapustili, ki je jedini vse časti in hvale vreden, da bi Njega zapustili, ki je jedini naš Gospod in dobitnik in da bi se kake grešne stvari prijeli in oklenili, ki je minljiva in nečimerna! V tacih okoliščinah molimo in recimo sami sebi: Ti moraš Boga moliti in njemu samemu služiti! — Kaj pa si hočemo misliti o kristijanu, ki med skušnjava vrže orožje čuječnosti in molitve proč od sebe? More-li zmagati brez orožje močnega napadnika? Kakor moramo toraj pred skušnjavami moliti, da bi nas jih Bog varoval, toliko bolj moramo še-le moliti, kadar nas skušnjave že napadajo.

Nekdaj so se menihi pogovarjali o pomočkih zoper skušnjave. Eden menih zastavi vprašanje: »Kaj počnete, bratje, če vas skušnjave nadlegujejo?« Prvi pravi, da takrat premišluje ostudnost greha, in da od tod dobiva moč, se skušnjavam v bran staviti; drugi reče: »Jaz se na tla vržem in tako dolgo kličem usmiljenje božje in pomoč Marijino, zdihujem in molim, dokler ne zgine skušnjava.« Tretji pravi: »Brž ko zapazim, da se bližajo skušnjave, hitro okna in duri svojega srca zaprem s pobožnim premišljevanjem. Tudi podobo križanega Zveličarja postavim za stražo pred duri svojega srca. Če sedaj skušnjave potrkaajo in želé, da bi jih notri spustil, jim odgovorim: Za vas ni tukaj nič prostora, je že vse zasedeno, le proč od tod, le proč! Te besede si tako dolgo ponavljam, da skušnjave res odrinejo.« — »Tvoje ravnanje«, pravi na to menih, ki jih je vprašal, »zdi se mi najvažnejše. Skušnjave se še v srce spustiti ne smejo, sicer postanejo močne, hud boj imaš — in redko zmagaš!«

e) Kaj pa je storiti po skušnjavi? Ko je Jezus skušnjava premagal, tedaj ga je hudič popustil in angelji so pristopili in so mu stregli. (Mat. 4, 11.) Sv. Lukež pa pravi: »In hudič, ko je vso skušnjava dokončal, je šel od njega nekaj časa« (4, 31). — Iz tega vidimo, da je Jezus po premagani skušnjavi po svoji človeški natori veselje in mir občutil, da so ga angelji razveseljevali, da pa skušnjave še ni bilo konec, in da ga je hudobni duh pozneje še skušal pri njegovem nauku (Mat. 16, 23), sedaj po farizejih in herodijanih, sedaj po nestanovitnem ljudstvu, najbolj pa nazadnje

ob njegovem trpljenju. — Kaj pa se mi iz tega učimo? Kadar je skušnjava nehala, treba je pogledati in premisliti, ali smo skušnjavo premagali ali ne? Če smo jo premagali, zahvalimo Boga za pomoč in angelja varuha za brambo! Četudi ne vidimo angelja varuha, vendar se on med skušnjavo za nas vojskuje, in po končani vojski mir, veselje in tolažbo vliva v naša srca. — Če pa skušnjave nismo premagali, temveč skušnjava nas, in sicer ali popolnoma ali le nekoliko, potem je treba prositi Boga odpuščanja in dobro premisliti, kaj je bil vzrok naše izgube, premisliti moramo pa tudi način boja, kadar se bo zopet povrnil. Zakaj, naj zmagamo ali ne, to je gotovo, da nas bo skušnjavec še skušal, kakor je tudi Jezusa. In ravno to, ker smo že skusili njegovo vojskovanje, njegove zvijače, naj nas za prihodnost stori previdne, da zopet ne pademo!

Kristijani moji! Kolikokrat smo bili že v skušnjavah, in če hočemo po pravici govoriti, dostikrat smo bili v njih že tudi premagani. To pa zato, ker nismo Jezusa posnemali. Zato pa odslej naprej bolj previdni bodimo. Vsaki dan precej zjutraj se z molitvijo na boj pripravimo; potem pa se posebno varujmo, da brez potrebe ne pridemo v nobeno grešno nevarnost. Če pa že nevedoma v nevarnost zaidemo, mislimo na božjo pričujočnost, previdnost in vsemogočnost. Z molitvijo se vojskujemo ter Marijo in angelje varuhe kot svoje pomočnike in zaveznike na pomoč kličimo! Tako smemo upati, da bomo zmagovali, ne sicer s svojo močjo, temveč s pomočjo njega, ki nas močne dela (Filip 4, 13). Mi vemo, da se vojskovati moramo, pa tudi čutimo in spoznamo, da brez božje pomoči ne moremo premagati: zato naj bo vsako jutro, pred vsako in med vsako skušnjavo naš klic: *Adjutorium nostrum in nomine Domini!* (Naša pomoč je v imenu Gospodovem!) Trdno v Boga zaupajmo, stanovitni ostanimo v boji in hrabro se ustavljajmo zapeljivemu svetu, satanu in mesu! Jezus Kristus sam se bo z nami vojskoval, kakor se je z vsemi svetimi učenci in pobožnimi dušami. In če slavno zmagujemo, bomo dosegli nebeško krono, ki nam je obljubljena po sv. apostolu Jakobu (I. 12): *Blagor človeku, ki pretrpi skušnjavo; skušan bo prejel krono življenja, ki jo je Bog obljubil tistim, ki ga ljubijo!* Amen.

Andr. Šimenec.

2. Sv. Blaž — zvest spoznavalec Kristusov.

Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, spoznal ga bom tudi jaz pred svojim Očetom, ki je v nebesih.

Mat. 10, 32.

Vihar na morju v današnjem evangeliju je podoba viharja skušnjav v našem srcu. Bog dopušča človeku razne skušnjave, pošilja mu mnoge križe, da bi videl njegovo vero, da bi vzbudil njegovo zaupanje, da bi poskusil njegovo ponižnost, da bi ga spodbudil k prisrčni molitvi; skratka: Bog skuša človeka včasih prav hudo, da bi poskusil njegovo zvestobo, da bi se pokazalo, ali je Bogu ves udan tudi v skušnjavi, ali mu je pač ljubši On, kakor pa svet. Bog hoče na ta način, da se človek odloči zanj tudi očitno pred ljudmi, ali pa, da se v skušnjavi odpove ljubezni božji. Zato je rekel Jezus: *Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, spoznal ga bom tudi jaz pred svojim Očetom, ki je v nebesih.*

Današnji dan nam kaže svetnika, ki je bil veren služabnik Božji in vedno zvest spoznavalec Kristusov, in ta je sv. Blaž, škof in mučenec. Moj namen je danes, kratko vam povedati o sv. Blažu: I. Kako je spoznaval Kristusa in II. kakšno plačilo je prejel za to.

I. Sv. Blaž je spoznaval Kristusa I. po čednostih. Sv. Avguštín uči tako-le: *S pravo mero morate družiti sveto življenje, da spoznavate Kristusa po svojih delih, živeti pravično.* S pravičnim življenjem zares očitno spričuje kristijan svojo vero in ljubezen do Kristusa. Tako čednostno je živel sv. Blaž

a) že v mladosti.

Bil je rojen v Sebasti v Armeniji od imenitnih in jako premožnih starišev, ki so ga zgodaj začeli vzgojevati v krščanskih čednostih in zato je hodil od prve mladosti po poti božjih postav. Posvetno veselje ga ni mikalo nikdar. Zlasti skrbno je čuval svojo nedolžnost in sveto čistost. Izogibal se je vedno tudi družini, ki jo je po govorici spoznal, da je zapeljiva in nesramožljiva v besedi in dejanju. Sam se je vestno varoval vsake spotikljive besede in kaznoval jo je na drugih. Bil je na ta način vsem mladeničem vsega mesta izgled čednosti. Ni čuda, da je božja previdnost tako vrlega mladeniča odločila za škofa.

b) V škofovskem stanu je imel vedno pred očmi izrek sv. Pavla: *Škof mora biti nesvarljiv* (I. Timot. 3, 2). Zato se je za

lepe čednosti prizadeval še bolj. Njegov životopisec pravi, kako je bil ponižen, priljuden, potrpežljiv, bogaboječ, brezmadežen, svet. Tako je spoznaval sv. škof Blaž Kristusa po svojem bogoljubnem življenju. Zvesto je spolnoval nauk Jezusov: »Naj sveti vaša luč pred ljudmi« (Mat. 5, 16). Že mladenič se je odlikoval tudi po ljubezni do bližnjega, pa še bolj je slovela sedaj njegova milosrčnost.

Tu postojmo nekoliko!

Krščanska mladina! Vprašam te: Kakšni so pa tvoji pogovori? Ali so tudi tako čisti, tako sramožljivi, tako nedolžni, kakor pri sv. Blažu? Ali se tudi ti tako skrbno izogiblješ vsem nesramnežem v besedi in dejanju? Ali se varuješ tistih, katerih *grlo je odprto grob?* (Ps. 5, 11.) Ali ne očita pri pogledu na sv. Blaža temu ali onemu vest, da tiči tako globoko v nesramnosti, kakor visoko je bil sveti Blaž v nedolžnosti? Če si tak, potem pač ne spoznavaš po svojih delih Kristusa, ampak satana, ki je »zapeljivec od začetka«.

Pa pustimo to žalostno podobo in ozrimo se, kako je sveti Blaž spoznaval Kristusa

2. tudi s svojim trpljenjem in junaško smrtjo.

Viharju na morju v današnjem evangeliju se po pravici pri-
spodablajo tudi tisti viharji, ki so zlasti v prvih časih krščanstva
tolikrat grozovito prihruli na sv. cerkev. Tak silovit vihar je pri-
klical nad sv. cerkev tudi cesar Licinij potem, ko ga je bil pre-
magal cesar Konstantin Véliki. Sovrašтво, katero je kuhal zoper
tega nasprotnika, začne kuhati tudi zoper druge kristijane. Grozo-
vitega pomočnika pri tem satanskem početju je imel armenskega
oblastnika Agrikolaja. V tem strašnem viharju sv. Blaž sicer ni
mislil popustiti svoje čede, toda, ker so preganjali najbolj višje
duhovnike in vojake, poslušal je svéte modrih ter odšel za nekaj
časa v agrejsko pogorje, kjer je živel v tihi samoti ter se ob-
oroževal z molitvijo in sv. premišljevanjem za nadaljne hude po-
skušnje. Nekaj časa so mu gojzdne živali donašale živeža, potem
pa tudi ljudje, zlasti ko je mnogo bolnikov ozdravil kar z zna-
menjem sv. križa.

Nekoliko časa ostane sv. škof tako skrit, kar necega dné
oblastnikovi lovci pridejo v oni kraj lovit divjih zverin, da bi jih
imeli za trpinčenje kristijanov. Zverina vsa zbegana pridrvi k skalni
duplini svetnikovi, ki se ga je bila že čisto navadila. Tako pridejo
preganjanci sv. škofu na sled. To urno naznanijo Agrikolaju, ki ukaže

sv. Blaža zgrabiti ter pred-se pripeljati. Po potu uči biriče in druge nejevernike Jezusove nauke in jih mnogo spreobrne, potrjujoč svoje besede s čudeži. Med drugimi je požrl mladenič, jedini sin matere vdove, ribjo kost, katere mu nikakor niso mogli spraviti iz grla. Mati mladenčeva plakaje prosi sv. Blaža, naj reši jedinega sina smrtne nevarnosti. Svetnik poklekne, moli, blagoslovi mladeniča in ga ozdravi.

Agrikolaj izvé o čudežih sv. Blaža in ga skuša s priliznjeno besedo dovesti do tega, da bi častil tudi državne bogove, ki ga ž njim vred tako ljubijo. Sv. škof mu odvrne: »Spravi se s svojimi maliki, ki niso vstvarili nebes in zemlje!« Trinog ga dá za te besede skozi tri ure tepsti s šibami, potem ga vržejo v ječo.

Čez nekoliko dnij ga privežejo k mučilnemu kolu, kjer z železnimi grebeni trgajo z njega meso. V teh strašnih mukah govori sodniku: »Grozovitež! Moj Gospod Jezus Kristus je z menoj in močno me podpira. Če stanovitno pretrpim, deležen bom njegovih obljub.« Zopet ga tirajo v temnico, za njim pa gre sedem pobožnih žen, katere nabirajo kri, ki mu curkoma teče iz ran; tudi te zgrabijo in po mnogem mučenju denejo ob glavo.

V tretje zapové sodnik sv. Blaža pripeljati iz ječe, toda vse prigovarjanje ne zdá ničesar, ker svetnik se studom obrača od malikov oznanjujoč trinogu jedino pravega Boga. Vsled tega vržejo sv. Blaža v jezero, ali Blaž vodo blagoslovi in trdno na nji stoji, kakor na suhi zemlji. Pagane vabi za saboj na jezero, da se skaže moč molitve. In res so nekateri tako predrzni, da se zaženó v vodo, a vsi potonejo. Sv. Blaž z nebeško svitlobo obdan stopi z jezera na kopno.

Zvestobi njegovi se slednjič podeli krona. Agrikolaj ga ukaže dejati ob glavo. Po neznanskih mukah ves oslavljen komaj pride sv. škof na morišče. Mirno nastavi vrat, rabelj vdari z mečem, in padla je sv. glava l. 316.; pobožna žena Oliva pokoplje njegovo truplo z vso častjo.

Kristijanje! Mi sicer ne moremo z mučeniško smrtjo spoznati pred svetom svojega Boga, ker se kristijani po naših krajih več ne preganjajo z mečem, vendar pa moremo tudi mi s svojo smrtjo spričevanje dati Kristusu. In to se zgodi, če umrjemo krščansko, to je po prejetih svetih zakramentih udano v voljo božjo in s spokornim duhom. Taka smrt je draga pred Gospodovim obličjem (Ps. 115, 6).

II. Kakšno plačilo je prejel sv. Blaž za svojo zvestobo?

Prejel je dvojno plačilo.

1. Nevenljiv je njegov spomin v sv. cerkvi. Telesni ostanki sv. mučenca so dolgo časa počivali v Sebasti. Ob času križarskih vojsk so jih prenesli v zahodne kraje. Ker se je mnogo bolnikov na čudovit način ozdravilo po češčenju sv. Blaža, razširila se je njegova slava daleč po krščanskem svetu. Mnogo samostanov se je nazivalo po njegovem imenu, veliko cerkvá zidalo njemu na čast; mogočna mesta, posebej Dubrovnik v Dalmaciji, so njega izvolila za varuha in pomočnika. V Dubrovniku je današnji dan vsako leto slovesna procesija, ker nosijo pri obhodu zlasti koščice svetega »Vlaha« okrog po mestu.

Posebno znan je med krščanskim ljudstvom blagoslov svetega Blaža, ki ga ljudje prejemajo zoper vratne bolečine. Duhovnik drži verniku dve goreči, po posebnem obredu blagoslovljeni sveči pod vratom ter moli: »Po priprošnji sv. Blaža, škofa in mučenca, naj te reši in obvaruje Gospod slehernega zlega in bolečine v grlu v imenu Očeta in Sina in sv. Duha. Amen.« Sv. Blaž se prišteva med štirinajstere pomočnike v sili.

Mnogi, ki so nosili svoje dni zlate krone na glavi, že so pozabljeni, o sv. Blažu pa velja beseda svetopisemska: *Njegov spomin je večn.* (Modr. 4, 1.)

2. Drugo in še večje plačilo pa vživa sv. Blaž v nebesih. *Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, spoznal ga bom tudi jaz pred svojim Očetom, ki je v nebesih.* Jezus Kristus, neskončno resnični in zvesti Bog, je spolnil precej svojo obljubo, ker premnogi čudeži so pričali, da je sv. Blaž pristopil k gori Sijonu in k mestu živega Boga, k nebeškemu Jeruzalemu in k množici veliko tisoč angeljev, in k Bogu, sodniku vseh. (Hebr. 12, 22. 23.) Kdo je v stanu blaženost sv. škofa dostojno opisati? Sv. Avguštin sam dvomi o taki zmožnosti, rekoč: *Kdo more misliti, še manj pa povedati, kakšna bodo plačila za razne zasluge svetnikov in kakšne stopinje njihove slave?* Rečemo pa lahko: Ena sama kapljica nebeške srčce je bogato plačilo za vse trpljenje, katero je sv. Blaž pretrpel za Boga.

Videli smo, kako je Bog sv. Blaža *ovenčal s slavo in častjo* (ps. 8, 6), slišali smo pa tudi, da ga je zato postavil tako, ker ga je vedno zvesto spoznaval. Po izgledu sv. Blaža spoznavajte tudi vi Kristusa neustrašeno pred ljudmi, spoznavajte ga v skušnjavah

zoper sv. vero, v skušnjavah zoper ljubezen božjo. Varujte se zgrabljivih volkov v podobi umazanih zapeljivcev in nesramnih zapeljivk! Kristijanje! Spoznavajmo Kristusa v življenju in smrti, potem bo, kakor je sv. Blaža, tudi On nas »spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih«. Amen.

Valentin Bernik.

Prva predpepelnična nedelja.

I. Različne vrste nebeškega veličastva.

Kadar se je večer storil, reče gospod vinograda svojemu hišniku: Pokliči delavce, in daj jim plačilo in začni od poslednjih do prvih.

Mat. 20, 8.

Znana vam je prilika današnjega sv. evangelija, katero slišite vsako leto brati; pa tudi veste, kaj pomeni. Gospodar vinograda je Bog, delavci smo mi ljudje. Ob raznih časih kliče Bog ljudi, naj mu služijo, rekoč: »Pojdite tudi vi v moj vinograd, v mojo službo, in kar bo prav, vam bo dal.« Nekateri precej zjutraj zgodaj, že v otroški mladosti, poslušajo glas božji in mu služijo zvesto in goreče do smrti (sv. Alojzij, sv. Stanislav). Drugi se pa še obotavljajo, brez skrbi in brez dela za nebesa leno stojé na trgu življenja, dokler jih milost božja ne gane, da začnó Bogu služiti. Nekateri začnó za nebesa živeti še-le v srednjih letih, drugi v pozni starosti, mnogi pa celo ob najstari uri, na smrtni postelji. Kadar pa pride za vse večer življenja, smrtna ura, takrat reče Gospod nebes in zemlje svojemu hišniku Jezusu Kristusu, kateremu je vso sodbo izročil: »Pokliči delavce, in daj jim plačilo in začni od poslednjih do prvih.« Vsi delavci v vinogradu Gospodovem prejmejo denar, tisti, ki so celi dan od jutra Bogu služili, kakor tisti, ki so še-le ob tretji, šesti, deveti in najstari uri k Bogu se spreobrnili, vsi prejmejo za plačilo nebesa.

Gotovo se vam čudno zdi ravnanje hišnega gospodarja v priliki, kateri je dal vsim enako plačilo po denarji, tistim, ki so delali le eno uro, kakor onim, ki so celi dan delali. Zdi se vam, da so se po pravici pritoževali prvi delavci: »Le-ti poslednji so le eno uro delali, in si nam jih enake storil, ki smo dneva težo in vročino prenašali.« Gospodarji na zemlji pač ne ravnavajo tako, ampak plačujejo delavcem, ki delajo celi dan, dvakrat toliko, kakor drugim, ki delajo samo pol dneva; tako zahteva pravica. Ker je

pa Bog neskončno pravičen, zato ne smemo misliti, da Bog ne plačuje vsakomur po pravici. S to priliko je hotel Jezus učiti to-le važno resnico: Vsi ljudje, kateri Bogu služijo do konca življenja v milosti božji, prejmejo eno plačilo, nebeško veselje, tisti, kateri so vse življenje Bogu darovali, kakor tisti, ki so se še-le na smrtni postelji k Bogu spreobrnili: Toda s tem pač ni hotel Jezus reči, da je plačilo v nebesih za vse brez razločka enako veliko, ampak tudi plačilo nebeško je različno, kakoršno si je kdo zaslužil. Zato bomo danes premišljevali resnico: 1. V nebesih so razne vrste časti in veselja; 2. v čem se razločujejo vrste nebeškega veličastva? 3. kako zaslužimo višjo vrsto nebeškega veličastva?

V nebesih so razne vrste veselja in veličastva. To uči: 1. beseda božja. Jezus uči v priliki pri sv. Lukežu (19, 12): »Neki imeniten človek je šel v daljno deželo, in je poklical svoje hlapce in jim je dal vsakemu eno libro, ter jim je rekel: Kupčujte, dokler ne pridem. In ko je bil nazaj prišel, je poklical svoje hlapce, katerim je dal denarje, da bi zvedel, koliko je vsakateri prikupčeval. Prišel pa je prvi, rekoč: Tvoja libra je deset liber pridobila. In mu je rekel: Prav, dobri hlapec! ker si bil v malem zvest, imej oblast čez deset mest. In drugi je prišel rekoč: Gospod! tvoja libra je storila pet liber. In temu je rekel: Tudi ti bodi čez pet mest.« Ta gospod je Jezus Kristus, hlapci so kristijani, libra pa je dar krščanske vere in vse druge milosti, katere so vsem kristijanom v krščanski cerkvi na ponudbo, da se z zvestim obračanjem darov pripravljajo na njegov drugi prihod k sodbi. Kdor si s temi darovi več zaslug pridobi za nebesa, prejme tudi večje plačilo. — Jezus je tudi povedal: *V hiši mojega Očeta je veliko prebivališč.* S temi besedami je hotel naznaniti, kakor razlagata sv. Avguštin in sv. Tomaž, da so različne stopinje in vrste nebeškega veličastva. Sv. apostelj Pavel piše (I. Kor. 15, 41.): *Druga je svetloba solnca, druga je svetloba lune, in druga svetloba zvezd; zvezda se namreč od zvezde razloči po svetlobi. Tako bo tudi vstajenje mrtvih.* Že ob vstajenju se bodo razločila telesa zveličanih po svetlobi, tako bo tudi njih veličastvo in plačilo v nebesih različno po meri njih zasluženja.

2. To zahteva pravičnost božja. Ker je Bog neskončno pravičen, zato bode vsakemu povrnil po njegovih delih, uči sv. Pavel (I. Kor. 3. 8). Kdor več dela, več trpi, več daruje,

več zgubi za nebesa, prejel bo tudi v nebesih večje plačilo, ker je Bog neskončno pravičen. Nebesa, rekel je Jezus, so podobne zakladu skritemu v njivi, katerega je človek, ki ga je našel, skril, in od veselja nad njim gré in proda vse, kar ima in kupi tisto njivo. Zopet so nebesa podobna biseru, za katerega kupec vse proda, kar ima, in ga kupi. Tako drago je kupil nebesa sv. Anton puščavnik, ki je dal zanje vse svoje veliko premoženje; sv. Frančišek Asiški, ki se je odpovedal očetovi dedščini in živel v vednem ubožtvu; cesar Karol V., ki se je odpovedal mogočnemu cesarstvu, da bi si kupil nebesa. Kdor več dá za nebesa, mora prejeti tudi večje plačilo, ker je Bog neskončno pravičen. — Nebesa so plačilo, katero se mora zaslužiti; kakeršno je pa zasluženje in delo, tako je plačilo, kakor sv. Pavel pravi: *Vsak bo lastno plačilo prejel po svojem delu*, ker je Bog neskončno pravičen. — Nebesa so žetev; kakor kdo seje na zemlji, tako bo tudi žel v nebesih, kolikor obilnejša je setev, toliko bogatejša bo žetev, tako piše sv. Pavel (II. Kor. 9. 6): *Kdor pičlo seje, bo tudi pičlo žel; kdor seje v obilnosti, bo tudi v obilnosti žel*, ker Bog je neskončno pravičen. — Nebesa so kraljestvo, katero se mora osvojiti, krona, katera se mora pribojevati. Kdor se bolj junaško bojuje za nebesa, bo prejel lepšo krono in večje veličastvo v nebeškem kraljestvu, ker Bog je neskončno pravičen.

3. To nam tudi potrди pamet in skušnja. Mi dobro vemo, da vsi ne darujejo enako, se ne bojujejo z enako pogumnostjo za nebesa, da ne sejejo enako veliko dobrih del in zaslug za nebesa; zato je gotovo, da ne prejmejo vsi enakega zaklada, enakega plačila, enake krone, in enako bogate žetve. Le pogledjmo! Kakšen razloček je med sv. Pavlom, ki je toliko delal in trpel za Boga in zveličanje duš, ki je bil tolikrat preganjan in v smrtnih nevarnostih, v ječo vržen, s šibami tepen, kamenjan, zmiraj v trudu in revii, v lakoti in žeji, v mrazu in nagoti, ki je toliko sveta prehodil, toliko narodov v krščanski veri podučil, Jude in Azijance, Grke in Rimljane, Ilirijane in Španjce, in poslednjič dal svojo glavo pod rabeljnov meč za Boga, — in pa med desnim razbojnikom Dizmom, ki se je še-le zadnjo uro pred smrtjo spreobrnil, in ni imel druge zasluge za nebesa, kakor malo spokornih solz, kakor eno samo skesano prošnjo do Jezusa. — Kakšen razloček je med sv. Frančiškom Saleškim, ki je nad 70.000 krivoverceev po svojih misijonih spreobrnil, — pa med novorojenim detetom, ki precej po sv. krstu umrje in nima še nobene zasluge za ne-

besa, kakor le zasluženje krvi Jezusove, v kateri je omito madeža greha. Ali bosta mar v nebesih oba enako plačilo prejela? — Kakšen razloček je med sv. Frančiškom Ksaverijem, ki je blizo trideset kraljestev peš prehodil, okoli milijon Indijanov z lastno roko krstil in poslednjič daleč od svoje domovine ob meji Kitajske, od vsega sveta zapuščen, izdihnil svojo močno dušo, — in pa med pobožnim služabnikom božjim, ki doma v lepi složnosti, brez vsega truda in trpljenja dopolnjuje svoje krščanske dolžnosti in Bogu služi. — Kakšen razloček je med mučeniki, ki so trpeli nepopisljive bolečine, zavrgli vse zapeljive obljube sveta, in darovali svojo kri v grozovitih mukah, med spokorniki in puščavniki, ki so svet zapustili in se podali v strahovito puščavo, med svetimi redovniki in redovnicami, ki se odpovejo vsemu, kar svet mika, bogastvu, veselju, svoji prosti volji, in v uboštvu, samoti, pokorščini Bogu služijo; in pa med navadnimi pobožnimi kristijani, ki se sicer varujejo greha, pa vendar nimajo za nebesa nič trpeti, le malo zanje darujejo. Ali bodo vsi enako plačilo prejeli?

II. V čem se razločujejo razne stopinje nebeškega veselja? Vsi zveličani bodo sicer enako otroci božji, bratje in sestre in sodediči Jezusa Kristusa, vsi bodo vživali duhovno in telesno nebeško veselje, bodo neskončno srečni in zadovoljni; pa vendar se bode razločevala mera njihovega veselja po stopinji njihove popolnosti in po meri njih zaslug, ki so si jih v tem življenju za nebesa pridobili, in sicer bo ta različnost v spoznanju božjem, v ljubezni in podobnosti božji.

1. Različna bo v nebesih mera spoznanja božjega. Vsi izvoljeni bodo razsvetljeni z nebeško lučjo spoznavali naravnost božje bitje, to neskončno morje svetosti, lepote, modrosti, in vse druge božje lastnosti, pa ne tako, kakor ga zdaj spoznavamo na zemlji v podobi stvarjenih rečij, kakor piše sveti Pavel (I. Kor. 13, 12): *Zdaj vidimo skozi zrkalo, kakor v megli, takrat pa bomo videli z obličja v obličje; zdaj spoznamo le nekoliko, takrat pa bomo spoznali, kakor smo bili spoznani.* Pa ne samo Boga spoznavajo izvoljeni, ampak v Bogu, takorekoč z Božjim Duhom, spoznavajo tudi vse druge stvari zunaj Boga, Marijo, angele, druge izvoljence, vse prečudne skrivnosti, naredbe in sklepe božje, sploh vse reči, katerih na zemlji največji učenjaki in modrijani ne morejo spoznati. Ali to spoznanje bo različno. Pojasnimo si s primero. Ponoči gleda priprost kmetiški človek zvezde na

nebu in vidi sicer ravno tiste zvezde bliščati, kakor učen zvezdoznanec, pa kakšen razloček je med spoznanjem! Prvi gleda le njih ljubeznivo migljanje, zvezdoznanec pa spozna vsako zvezdo in njene lastnosti, vé njeno imé, kako se suče in po čem se od drugih razloči, on pozna vse čudeže zvezd na nebu. Enako je tudi v nebesih. Kakšen razloček mora biti med jasnim spoznanjem božjim sv. Avguština, velikega učenika katoliške cerkve, ali svetega Tomaža Akvinskega, ki se imenuje angeljski učenik, in pa med spoznanjem priprostega človeka!

2. Različna je tudi v nebesih mera ljubezni, s katero bodo izvoljenci Boga ljubili in bodo sami od Boga ljubljeni. Tudi tukaj na zemlji je velik razloček med ljubeznijo raznih služabnikov Božjih do Boga. Kakšen je razloček med neizrekljivo ljubeznijo sv. Janeza ev. do Boga, ki je pri zadnji večerji slonel na Jezusovem sreču in ga tudi na križu ni zapustil, med ljubeznijo sv. Filipa Nerija ali sv. Frančiška Asiškega in pa med ljubeznijo ubogega grešnika, ki je še-le na zadnjo uro začel Boga ljubiti! Tako bode tudi v nebesih. Kolikor bolj goreče pa svetniki na višjih stopinjah Boga ljubijo, toliko bolj jih bo tudi Bog ljubil. Ena sama višja stopinja ljubezni božje pa človeško dušo bolj osrečuje, kakor vsa posvetna zemeljska ljubezen, s katero se morejo ljudje med seboj ljubiti.

3. Kakor je med izvoljenci različno spoznanje in ljubezen božja, tako bo tudi različna njih svetloba, njih podobnost božja. Že tukaj na zemlji dela posvečujoča milost božja, ki ni nič družega kot ljubezen božja, človeško dušo Bogu podobno, deležno božje svetosti, božje nature in kolikor višja je mera milosti božje, toliko bolj je duša Bogu podobna. Tako je tudi v nebesih. Kolikor jasneje izvoljenci Boga spoznavajo, kolikor gorečnejše ga ljubijo, toliko bolj so mu podobni, toliko bolj se takorekoč vtopijo v neskončno morje božje svetlobe in svetosti. Kakšen razloček bo pač v nebesih med Marijo presveto Devico, ki je že na zemlji Boga bolj ljubila kot vsi angelji in ljudje, in ga tudi zdaj v nebesih najbolj ljubi, in je zato med vsemi svetniki Bogu najbolj podobna, tako da je zdaj v nebesih res tista žena, ki jo je videl sv. Janez, ki je obdana s solncem božje svetlobe; — in pa med ubogo deklo, ki je sicer Boga ljubila, pa tako nepopolno, da je njena ljubezen v primeri z Marijino ljubeznijo kakor led in sneg proti žarnemu solncu.

4. Če je pa res tako, bote dejali, da je v nebesih tako velik razloček med plačilom svetnikov, ali ne bodo svetniki drug drugega zavidali, ali si ne bodo nevoščljivi? To ni mogoče, zakaj izvoljeni se bodo brez vsega zavida veselili svoje sreče in bodo nad srečo drugih izvoljenih ravno tako veselje imeli, kakor nad svojo lastno srečo. Lepo nam to razlaga sv. Frančišek Saleški v priliki: Oče ima dva sina, eden je majhen deček, drugi pa krepek mladenič visoke postave. Oče napravi obema v znamenje svoje ljubezni popolnoma enako oblačilo iz dragocenega z zlatom in biseri vezenega blaga. Oba sta zadovoljna, ker oba sta prejela enako znamenje očetove ljubezni. Oblačilo večjega sinu ima sicer trikrat toliko zlata in je tedaj trikrat toliko vredno, kakor majhno oblačilo njegovega bratca; toda prašajte dečka, hoče li zamenjati svoje oblačilo z bratovim, gotovo bo rekel, da ne, ker ga še nositi ne more, njegovo mu je ravno tako prav in je ravno tako lepo. Tako je v nebesih. Vsak izvoljenec vživa ravno toliko veselje, veličastvo, srečo in ljubezen, kakoršno zasluži, kakoršna je njemu primerna in jo more vživati — druge bi še ne mogel sprejeti in vživati.

III. Kako zaslužimo višjo stopinjo nebeškega veličastva?

1. Podlaga nebeškega veličastva je posvečujoča milost božja, ali z drugimi besedami: nebeško veličastvo je dopolnenje, dovršenje posvečujoče milosti božje. Duša kristijanova na zemlji, ki je v posvečujoči milosti božji, sveta, pravična, deležna božje nature in svetosti, podobna je zveličani duši v nebesih, je takó krasna in častitljiva, da jo občudujejo angelji nebeški, da je Sin božji z veseljem izvolil smrt na križu, da bi si pripravil take svete duše. Seveda je še med sveto dušo na zemlji in zveličano dušo v nebesih neskončno velik razloček, ker izvoljenci se svetijo kakor solnce v kraljestvu nebeškega Očeta; vendar smemo reči, da čeznatorno življenje duše v milosti božji na zemlji je začetek poveličanega življenja v nebesih. In ravno toliko posvečujoče milosti, kolikor je človek prinese iz časnega življenja v nebesa, spremeni se mu v nebeško veličastvo. Kolikor več milosti si tedaj človek nabere in namnoži, toliko večja je njegova čast v nebesih. Kako si pa moremo pomnožiti posvečujočo milost? Najbolj z vrednim prejemanjem zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa, kjer se nam po zasluženju Jezusa Kristusa posvečujoča milost deli in množi. Kolikor večkrat tedaj pobožen

kristijan prejema ta sv. zakramenta, zlasti sv. rešnje Telo, toliko višjo mero milosti božje ima, toliko večje bo njegovo veličastvo v nebesih.

2. Nebeško veličastvo si pomnožimo z dobrimi deli, s čednostmi, z zatajevanjem, s potrpežljivostjo in spolnovanjem svojih dolžnostij, če vse to delamo v milosti božji, zakaj brez nje ne moremo nič zaslužnega delati za večno življenje. Jezus pravi: *Brez mene ne morete ničesar delati. Ako mladika ne ostane na trti, ne more sadu roditi.* Če si v smrtnem grehu brez milosti božje, ti za nebesa nič ne pomaga, ko bi premolil cele dneve in noči, ko bi se postil ob suhem kruhu in vodi, ko bi vse premoženje razdal ubogim, ko bi vse grešnike k Bogu spreobrnil; milost prave pokore si sicer s takimi deli zaslužiš, pa v bukvah življenja niso zapisana, za večno življenje nimajo nobene cene. Ako si pa v milosti božji, prijatelj božji, imajo vsa tvoja dobra dela, naj so sedaj še tako malovredna, ceno in zasluženje pred Bogom, ti zaslužijo večno plačilo pri Bogu, in te postavijo na višjo stopinjo večne slave in časti. In kolikor večjo mero posvečujoče milosti ima človek, tem večjo veljavo in ceno imajo njegova dobra dela pred Bogom. Zato je rekel Jezus, da kozarec mrzle vode ne bo zgubil plačila, in na sodnji dan bo dejal pravičnim: *Pridite blagodarjeni mojega Očeta, ker lačen sem bil . . .* Tedaj vsa dobra dela telesna in še bolj duhovna množijo nebeško veselje, dalje vsako zatajevanje, če si iz ljubezni do Boga odrečeš to, kar je sicer pripuščeno, kako veselje, ki te mika, vsako voljno potrpljenje malih zoprnostij in težav, kakor velikih križev in težav, bolezni. Če pa nimaš nič trpeti, zatajevati se, če ne moreš dobrih del delati, vendar si množiš nebeško plačilo, če v svojem stanu zvesto Bogu služiš in dolžnosti svoje spolnuješ. Ti kmet, če tudi si reven in priprost, pa zvesto delaš po volji božji, ti krščanska mati, če pridno gospodinjiš, otroke v strahu in ljubezni božji izrejaš, ti krščanski hlapec, dekla, če voljno ubogaš — množiš si lahko vsaki dan nebeško plačilo, ker slišal boš vesele besede na sodbi: *Blagor tebi, zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil.*

3. Še bolj si množimo plačilo nebeško, če večkrat obujamo dobri namen, če delamo vse iz ljubezni do Boga, k časti božji, kakor uči sv. Pavel: *Ali jeste, ali pijete . . .* Dobri namen še-le naša dela pozlati, posveti, Bogu dopadljiva stori in spravlja velik zaklad v nebesih. Če dobra dela s pravim namenom Bogu darujemo, takorekoč nalagamo vsak dan

v nebeško hranilnico in enkrat nam bo Bog vse poplačal s stoternimi obrestmi.

4. Vrh častitljive krone pravice, ki bo zaljšala vse izvoljene, pa so pripravljene v nebesih po nauku sv. Tomaža Akv. še posebni trije venci za tiste zveličane, ki so jih zaslužili s tem, da so posebno slavno premagali hudobni svet, svoje meso in peklo, ter vse druge v gorečnosti prekosili. Prvi slavni venec je venec mučenikov, ki ga nosijo tisti, ki so premagali svet in satana, dali kri in življenje, da so Jezusu zvestobo ohranili. *Draga je v očeh Gospodovih smrt njegovih svetnikov. To so tisti, ki so prišli iz velike nadloge in so oprali svoja oblačila in jih obelili v krvi Jagnjetovi.* — Drugi venec posebne časti je venec deviški, ki ga nosijo tisti, ki meseno telesno ljubezen premagajo zavoljo Jezusove ljubezni, ki posvetijo čisto dušo in telo Jezusu, toraj deviško čistost do smrti ohranijo; ti vživajo v nebesih posebno prijaznost in ljubezen Jezusovo. *Glej, Jagnje je stalo na gori Sijonski in ž njim 144.000, ki so imeli ime njegovo in ime njegovega Očeta zapisano na svojih čelih, in peti so nekako novo pesem pred sedežem. In nihče ni mogel peti pesmi, razen onih 144.000, ki so odkupljeni od zemlje, ti so, ki se z ženami niso ognusili, deviški namreč so, in hodijo za Jagnjetom, kamorkoli gre.* — Tretji venec posebne slave nebeške je venec učencikov, katerega nosijo izvoljeni učenci, ki božje kraljestvo resnice in pravice razširjajo, peklensko kraljestvo laži in hudobije pa pokončujejo, sveti apostoli, škofje, mašniki, cerkveni učenci. Prerok Danijel piše: *Ki so bili učeni, se bodo svetili kakor nebesna svetloba, in kateri jih veliko podučujejo v pravici, bodo kakor zvezde na vse večne čase.* In Jezus je rekel: *Kdor zapoved božjo spolnuje in uči, bo velik imenovan v nebeškem kraljestvu.*

Kaj nam je tedaj storiti? Delajmo in trudimo se na vso moč za nebesa, delajmo pa vse iz ljubezni do Boga, ne samo zavoljo plačila. Saj Bog je tako velikodušen, radodaren plačnik, da nam povrne neizmerno vse, kar za njega storimo. Kako nespametno je tedaj govorjenje, ki se včasih sliši: *Zadovoljen sem z zadnjim prostorčkom v nebesih,* — to je znamenje mlačnosti. Sv. Terezija je rekla naravnost: *»Ko bi mi bilo dano na izber, ali do konca sveta vse mogoče muke trpeti, da bi v večnosti le majhno višjo stopinjo veličastva dosegla, ali pa brez vsega truda precej le majhno nižjo stopinjo posesti, rada bi iz vsega srca prvo izvolila.» Amen.*

L. Škufca.

2. Krščansko delo.

Nebeško kraljestvo je podobno človeku gospodarju, kateri je zjutraj zgodaj šel najemat delavcev v svoj vinograd.
Mat. 20, 1.

A. 1. Neka grozna zgodba se je v Beču pripetila l. 1876.: Našli so nekega milijonarja obešenega, ki je pa bil celo ubožal; bil je uborno oblečen in bos; v raztrganih hlačicah najdejo listek, ki je spričeval, da je ubožani bogataš že tri dni užival le kruh in vodo.

2. To se je pa temu neizmerno bogatemu gospodu zato tako zgodilo, ker se ni ravnal po današnjem sv. evangeliju, v katerem nas Jezus uči krščanskega dela in v priliki pravi: »Nebeško kraljestvo je podobno človeku gospodarju, kateri je zjutraj zgodaj šel najemat delavcev v svoj vinograd.« (Mat. 20, 1—16.)

3. Nekateri ljudje bi radi samo jedli, pili, lenarili, postopali. lepo se oblačili, pa — nič delali! Oni se zanašajo na svoje tisočake in na žulje sosedov. Takim rado vsega zmanjka; ob koncu stradajo in svoj prazni želodec na kluko obesijo. Takim in vsem lenim pa tudi nam slehernemu danes Jezus sam daje nauk, da moramo delati od ranega jutra do poznega večera, da morajo delati mladi in stari. Zato vam danes pridigam o krščanskem delu in vam rečem: kristijan mora delati — 1. za se, 2. za Boga.

B. 1. Navadna bolezen sedanjega časa je: lenoba. Ni še dolgo, kar smo zaporedoma brali punte in upore delavcev proti svojim gospodarjem, ker jim ni ugajal čas in ni bilo plačilo ugodno. Rajši so se sprehajali, ko pa delali, pri tem pa povsod kričali, kako se jim huda godi, da ne morejo shajati. Sicer so se jim nekoliko shladile vroče glave, pa še itak se nekateri dela bojijo. Vsakdanja prikazen in zdravniška poročila nas zagotovijo, da so tisti ljudje, ki se vedno gibljejo in zmerno delajo, vedno zdravejši in krepkejši, kakor pa zasedeli lenuhi in zaležani utragljivci. — Zakaj bi se neki toliko ubijal?

Delati moramo, ljubi moji! a) za se, to je za svojo osebo. Zemlja je nerodovitna; še prokletstvo božje jo tlači. Človek se mora ubijati, zemljo premetavati ali v potu svojega obraza kruh pridelovati, tako je Bog napovedal — za kazen. Čudežev ne moremo pričakovati, da bi nam Bog iz nebes mano pošiljal, kakor Izraelcem, ali da bi nam nosil kruha, kakor nekaj puščavnikom, itd. Zdaj se mora sleherni truditi in skrbno delati. Kdor pa ne

dela, naj ne je! velj in piše sv. apostol Pavel Tesaloničanom, ki so se menda tudi rajši sprehajali po svoji lepi deželi (2. Thes. 3, 10). Sv. Duh v stari zavezi pa lenuhe goni k mravljam v šolo, ter pravi: *Lenuh! idi k mravlji in uči se marljivosti* (Prig. 6, 6). Pač res! tam pri mravljišču se učimo delati za se, pa tudi skrbeti: b) za svoje domače. Nobena mravljica, nobena bučelica si ničesar za se ne prihrani; kar jedna na stezici najde, vleče za svoje sestrice veselo domov. Tako bi morali mi delati in skrbeti za svojce, posebno pa vi, ljubljene roditelji! Ubožni otroci so sramota starišev, vzlasti če so bili nekdanj bogati, pa so vse zapravili sebi in svojcem. Čujte, kaj sv. apostol Pavel pravi takim nedelavnim in neskrbnim roditeljem: *Ako pa kdo za svojce in zlasti za domačine ne skrbi, zatajil je vero in je hujši ko nevernik* (I. Tim 5, 8). In koliko je takih gospodarjev, ki so pozabili za svoje domačine skrbeti, in koliko je takih roditeljev, ki nimajo več skrbi za svojce, in še-le to pograbijo in zapravijo, kar ubogi otroci in žalostna žena z veliko težavo doma pridelajo, pristradajo. Razžaljivih zgledov vam nečem tukaj naštevati, ker jih je vse polno okoli nas. Samo besede Jezusa Kristusa vam ponovim, ki nas rano tirajo na delo: »Nebeško kraljestvo je podobno človeku gospodarju, kateri je zjutraj zgodaj šel najemat delavcev v svoj vinograd.«

Pri tem razlaganju se ti morda na tihem veseliš, ki celi dan in še ponoči marljivo delaš, da bi si nanosil kupe blaga — ali že pošteno ali nepošteno. Pa moram ti omeniti evangeljskega bogatina, ki si je nove, velike žitnice postavil, da je on in njegovi domačini — dobro jedel in pil, po smrti pa je bil pokopan v pekel. Tako bi se ob vsi naši veliki skrbi, ob vsem našem napornem delu utegnilo tudi nam zgoditi, ako bi naše delo ne bilo krščansko uravnano, ako bi pri delu le mislili na svojo mošnjo, na Boga pa pozabili. Zato vam še rečem: Delati moramo tudi

2. za Boga — to je pravi pomen današnjega sv. evangelija; Bog je vinogradni gospodar. Ljubi Bog kliče ljudi na delo v njihovi mladosti, pa tudi ob šesti in deveti uri njihovega krepkega življenja in zdravja, mnogotere še celo ob jednajsti uri — na smrtni postelji. — Srečen je mladenič, ki od mladih nog vedno Bogu služi, zveličana deklica, ki zmiraj delaš le za Boga in se od hudobnega sveta ne pustiš prekaniti: nebeško plačilo te čaka. Bogu pa služimo ali zanj delamo, ako:

a) svoja vsakdanja dela Bogu darujemo. Puščavniki so grde goščave obdelovali, pa vse svoje delo Bogu daro-

vali — ti božji delavci — postali so svetniki. Drugi so hiše po-metal, bolnike snažili — vse to pa so Bogu darovali. Najgorečnejši misijonarji, ki grozno veliko trpijo in neutrudljivo pridigajo, spovedavajo, imajo prislovico sv. Ignacija, ter po dokončanem delu rečejo: Vse v večjo čast božjo. Bog ne gleda na imenitnost dela ali visokost osebe, temveč na dobri namen, s katerim Bogu darujemo malo in nizko delo in opravilo svoje. Kaj je nižjega, ko delo v blatni gorici, ves dan motiko, lopato ali pikun v roki sukati, ali celo gnoj k trsu nositi, in vendar nas Jezus uči, da tudi s tem nizkim delom si moremo nebeško plačilo zaslužiti, ako ga zvesto opravljamo in vse Bogu darujemo. Toraj ne delo v belih rokavicah, temveč v blatnih rokavah opravilo je zveličavno, ako ga Bogu darujemo, v dobrem namenu opravimo. Ubogi kmetič, revna dekla! zapomni si to, in svoje nizko ali grdo delo opravljaj veselo zarad Boga; zlato zrno je, ki ti zasluži nebeško desetico. Vsi ne morejo biti kralji, ki bi z zlatim žezlom vladali; biti morajo tudi priprosti težaki, kateri mahajo z motiko. Razni stanovi imajo različno opravilo. Nekatera dela pa imamo vendar vsi ljudje skupno za Boga opravljati.

β) Za Boga vsem določeno delo je molitev, post in miloščina. To so namreč poglavitna ali Bogu najdopadljivejša dobra dela. Sin božji, ki je po dokončanem učenju cele noči v molitvi prebedel, tudi nam prisrčno priporočuje to božje delo: *Ti pa, kadar moliš, idi v svoj hram, zapri vrata, in moli svojega Očeta na skrivnem; in tvoj Oče, kateri na skrivnem vidi, ti bo povrnil* (Mat. 6, 6). Glej tedaj, da veliko tega božjega dela opraviš! Ne moreš kopati v gorici, pa moli v hišici. Težje delo za Boga je post, ker tirja našo lastno premago. Blizo je sv. štiridesetdanski post, ki nas opominja na to, da se je Jezus postil 40 dnij in nočij in nam pokazal, kaj bi naj delali tudi mi, da bi bilo Bogu všeč. Sedanji kristijani ne cenijo posta. Pa božje delo je, ki so je svetniki kaj radi opravljali. Iz tega se tudi ti spoznati daš, ali si božji delavec ali pa — ne. V postnem času se bo zgodilo to, da bo šel Jezus najemat delavce za svoj vinograd, ki se bodo po njegovem zgledu radi postili. Kaj boš pa ti storil?

O miloščini, ki je Bogu posebno ljubo dobro delo, tako da Jezus pravi: *Kar ste revežem storili, mihi fecistis, to ste meni storili!* o miloščini pravim, tem božjem delu, vam pa ne upam danes priporočljivo govoriti, ker so slabi časi, ker celo zimo niste imeli zaslužka, tedaj tudi ne morete revežu veliko podariti. Ko pa bote

v boljših razmerah, naj se vam ne mili ali ubožnim ljudem ali pa cerkvi kakšen darček vreči iz prave krščanske ljubezni do večnega Boga, ki vam bo vse to obilno poplačal.

C. To je krščansko delo; tako mora pravi kristijan ravnati, da dela in skrbi za se in za svojece, pa tudi za Boga moramo delati od jutra do večera: »Nebeško kraljestvo je podobno človeku gospodarju, kateri je zjutraj zgodaj šel najemat delavcev v svoj vinograd.« Na večer našega življenja nas bo pa ta človek gospodar, Jezus Kristus, poklical iz težkega dela in nam bo za naše krščansko delo podelil nebeško plačilo govoreč: *Prav, dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te čez veliko postavim, vniđi v veselje svojega Gospoda* (Mat. 25, 21). Amen.

Simon Gaberc.

Druga predpepelnična nedelja.

I. Pisana beseda božja.

Seme je božja beseda. Luk. 8, 12.

Predragi v Kristusu! Kaj, mislite, da je najmogočnejše na zemlji? Ali morebiti mogočna vojna oboroženih vojščakov, ki se vali naprej, podira mesta in gradove, vse požiga, mori in podjarmi cele dežele? — Ne! Asirski kralj Senaherib je prišel pred Jeruzalem z velikansko vojsko in preširno govoril: »Kdo je Gospod, da bi mogel Jeruzalem oteti iz moje roke?« Gospod Bog pa je govoril do asirskega kralja: »Ne bo stopil v to mesto, jaz bom varoval to mesto in ga otel.« In prišel je tisto noč angelj Gospodov in je pobil v asirskem taboru 185.000 mož. In ko je Senaherib videl zjutraj vse polno mrličev, vrnil se je pobit v Ninive. Beseda božja je premagala mogočno vojsko. — Ali je najmogočnejše brez merno morje, kateremu ni moč dna izmeriti, ki ob viharju šumi, grmi in divja in največje ladije premetava po valovih kakor orehove lupine? — Ne! Ko se je Jezus peljal po galilejskem morju v čolnu in je vstal strašen vihar in je morje divjalo tako, da so valovi čoln pokrivali, prosili so učenci Gospoda: »Gospod, otmi nas, poginjamo!« In Jezus je vstal in zapovedal viharju in morju in bila je velika tihota. Jezusova božja beseda je ukrotila viharno morje. — Ali je mar najmočnejše veličastno solnce, to ognjeno morje svetlobe, ki vso zemljo razsvetljuje, ogreva in vsem stvarjem deli svetlobo, oživljajočo toploto in življenje? ki se nepremagljivo premika v neizmernem nebeškem prostoru kot

ogromna žareča kroglja? — Ne! Ko se je vojvoda Jozue bojeval zoper Amorejce, prosil je v molitvi ponižno Gospoda, naj podaljša dan, in potem je govoril v imenu božjem: »Solnce, ne sukaj se od Gabaona in luna ne od doline Ajalonske«. Obstalo je tedaj solnce v sredi na nebu in ni hitelo k zahodu en dan, dokler se ni ljudstvo zmaščevalo nad sovražniki. Božja beseda je ustavila mogočno solnce.

Še več je storila beseda božja. Ko je bil ves človeški rod zavržen, ko je vse človeštvo zdihovalo in hrepenelo po Odrešeniku, ko je sila do vrha prikipela, govoril je angelj Gabrijel v imenu božjem Devici Mariji: »Sv. Duh bo v te prišel in moč Najvišjega te bo obsenčila, zategavoljo bo Sveto, katero bo rojeno iz tebe, imenovano Sin božji.« In Marija je odgovorila: »Zgodi se mi po tvoji besedi.« Na te besede se je zgodil največji čudež, ki ga ne more ne človeški ne angeljski um razumeti: Sin večnega Boga, neskončni večni Bog je prišel v naročje Marije Device in človek postal. — Beseda božja, ki so jo oznanovali apostoli in njihovi nasledniki, prenaradila je celi svet in ustanovila na zemlji veličastno božje kraljestvo, ki sega z zemlje do nebes in bo obstalo do konca sveta, ker peklerska vrata ga ne bodo zmagala. Beseda božja je tedaj najmogočnejša; ona dela čudeže v nebesih in na zemlji, nji je pokorno vse, nji se nič ne more ustavljati.

Vendar samo ena stvar se ustavlja božji besedi. Kaj mislite katera? Sp a č e n a č l o v e š k a v o l j a. Ubogo srce človekovo je trdo in kamenito, da seme božje besede ne obrodi sadu, kakor pravi današnji sv. evangelij. Bog je dal človeku prosto voljo, in ta veliki dar božji, ki ga povzdiga čez vse stvari, nesrečni človek tolikrat obrača v to, da se ustavlja besedi božji. Bog pravi: To stori in boš živel vekomaj. Človek pa odgovori: Ravno tega nečem storiti. Bog prepoveduje: Nikar tega ne stori, da ne umrješ. In človek odgovori: Ravno to hočem storiti. O predragi! Bog nas varuj take predrznosti. Poslušajmo željno božjo besedo, ohranimo jo v dobrem in najboljšem srcu, spolnujmo jo v življenju, da bo tudi v nas obrodila stoterni sad za večno življenje. Zakaj sv. Duh govori: *Ne poslušalci, ampak spolnovalci besede bodo zveličani*. Vsako leto slišite priliko o semenu božje besede in čujete opomine, kako morate poslušati božjo besedo v pridigah, zato vam bom govoril danes nekaj družega, namreč o pisani besedi božji, o dveh knjigah božje besede, katere ste: 1. sv. pismo, 2. katekizem.

I. Zapisana beseda božja je sv. pismo o. Zato poslušajte 1. kaj moramo verovati o sv. pismu? Kaj je sv. pismo? Nato odgovarja katekizem: »Sveto pismo so tiste bukve, katere so spisali od sv. Duha navdihnjeni in razsvetljeni možje in o katerih trdi sv. katoliška cerkev, da so jih res taki navdihnjeni in razsvetljeni možje spisali. Dvojno je tedaj potrebno, da so katere bukve res del svetega pisma. Prvič morajo biti pisane po navdihnenju sv. Duha; to se pravi: Sveti Duh je moral tiste pisalce nagniti k pisanju, in jim zmiraj tudi na strani stati in jih razsvetljevati, da je to, kar so pisali, res prava, nezmotljiva beseda božja. Drugič mora tudi sveta cerkev spoznati in potrditi, katere bukve so res pisane po navdihnenju in razsvetljenju sv. Duha. Iz tega že razvidite, da je sv. pismo res beseda božja, da je takorekoč pismo, katero nam je Bog poslal iz nebes, pismo, katero obsega več sto listov, in vsak list nam pripoveduje o božji neskončni ljubezni in usmiljenju. Sv. Avguštin piše: *Iz tistega nebeškega mesta, iz katerega smo dozdej izključeni, nam je došlo pisanje, katero nam oznanuje, kaj je Bog storil iz ljubezni do nas, in nas uči, kaj moramo mi storiti iz ljubezni do njega.* Sveto pismo so torej najsvetejše bukve, bukve vseh bukev, so bukve nezmotljive resnice, najboljše podučne bukve za vse, ki se hočejo učiti, najlepše in ginljive molitvene bukve za pobožne, najbolj tolažilne in zdravilne bukve za vse trpeče in slabotne, so bogata zakladnica nebeskih zakladov in milosti.

2. Kako moramo sv. pismo visoko spoštovati? Že Izraelci so bukve sv. pisma tako častili, da so jih položili v skrinjo zaveze, največje svetišče starega zakona, zraven dveh kamenitih tabel, na katerih so bile zapisane z božjim prstom zapovedi božje, v znamenje, da imajo enako veljavo. Pri vsakem prepisovanju teh svetih bukev so tako vestno in skrbno pazili, da so bile, kakor priča izročilo, v Mojzesovih bukvah celo vse črke preštete, da bi ne bilo mogoče kaj popačiti ali spremeniti. — Še bolj so prvi kristijani v časti imeli sveto pismo, niso ga dali v roke katehumanom, tistim, ki so se pripravljali za sv. krst, še manj pa paganom. Ob času cesarja Dioklecijana se je začelo silovito preganjanje kristijanov, posebno tistih, ki so imeli bukve svetega pisma. Silili so jih, naj izdajo sv. pismo, da se sežge, ali pa bodo v smrt obsojeni; toda kristijani so mislili, da svete bukve izdati je ravno toliko kot odpasti od vere, zato so rajši trpeli najgrozovitnejše muke in smrt. Mnogi svetniki, zlasti sveti nadškof

Karol Boromej, brali so le klečé sveto pismo. — In kako sveta cerkev časti evangelijske bukve sv. pisma pri sv. maši! Predno mašnik bere sv. evangelij, nizko priklonjen prosi Boga, naj očisti njegovo srce in njegove ustnice, kakor je nekđaj očistil z žarečim ogljem ustnice preroka Izaija, da bode vredno in dostojno označeval sv. evangelij. Pri slovesni sveti maši nese dijakon evangelijske bukve na prsih, strežniki z gorečimi svečami in dišečim kadilom pristopijo in dijakon jih pokadi, predno poje iz njih sveti evangelij, potem pa jih podá mašniku, da jih poljubi. Vsi verni kristijani pa pri sv. evangelijski spoštljivo vstanejo in se pokrižajo na čelu, ustih in prsih z znamenjem svetega križa. Ravno tako storijo, kedar se sv. evangelij bere na prižnici pred pridigo in potem s spoštovanjem stojé ter zvesto poslušajo besedo božjo iz bukev sv. evangelijskega. Kako zelo se tedaj pregrešijo tisti, kateri besedij sv. pisma ne spoštujejo, ne čislajo, ali jih še celo napak obračajo in se iz njih norčujejo, ali tudi le raztreseno poslušajo! To naj pokaže sledeči zgled.

Dva sveta puščavnika Evzebij in Amijan sta sedela nekđaj pred svojo celico in se pečala s svetimi bukvami; eden je glasno bral, drugi pa je prebrano razlagal. Zgodilo se je pa, da je Evzebij, ki je evangelij razlagal, nekaj trenutkov bil razmišljen, ker je gledal ljudi, ki so tam blizo na polji delali, in je preslišal brane besede. Amijan preneha brati in prosi Evzebija, naj mu razloži; toda Evzebij mu ni mogel razlagati in prosi naj mu še enkrat tiste stavke prebere. Zdaj Amijan prijateljsko odkritosrčno posvari svojega tovariša, da tako malo spoštuje besedo božjo. Evzebij je bil presunjen z globokim kesanjem, koj gré v svojo celico, dene okoli svojega ledja ojster železen spokorni pas in štirideset let do konca življenja dela najostrejšo pokoro.

3. Kako moramo sveto pismo brati? Dobro in zveličavno je sv. pismo pobožno prebirati, seveda lé to in toliko, kolikor ga moremo prav razumeti. Čeravno je namreč sv. pismo najsvetejša knjiga, podlaga naše svete vere, vendar ni za vsacega brez razločka dobro brati celo sveto pismo, zakaj v njem je mnogo skrivnostnega in težko razumljivega, kar ni mogoče razumeti brez razlage svete cerkve, katero vodi in razsvetljuje sv. Duh. Tako piše sv. Peter (2, 3. 16), da se v sv. pismu novega zakona nekatere stvari težko razumejo, katere neučeni in nestanovitni prevračajo v svoje lastno pogubljenje. In res so se vsi krivoverci v vseh stoletjih pri svojih zmotah sklicevali na sv. pismo. Sv. Hilarij pravi: *Nobenega krivoverca ni, kateri bi ne trdil o svojem brez-*

božnem nauku, da je vzet iz sv. pisma. Zato pa sv. cerkev ne priporoča vsem vernikom, naj prebirajo celo sveto pismo, ampak jim daje v roke posebne izbrane dele svetih bukev, katere naj radi prebirajo v svoje podučenje in potrjenje vere, upanja in ljubezni, to so *Zgodbe sv. pisma*. Take »Zgodbe sv. pisma« se rabijo v šoli pri krščanskem nauku; zato preskrbite stariši svojim otrokom te Zgodbe, naj se vam nikar škoda ne zdi teh malih troškov. Pa ne samo za otroke so te zgodbe, ampak tudi za odrasčene, in spodobi se, da bi jih prebirali in sicer ne veliko na enkrat, ampak le kratke oddelke. V vseh samostanih je navada, da se pred vsakim obedom na glas bere eno poglavje sv. pisma. Kako lepo bi bilo tudi v krščanskih hišah, ko bi zlasti po zimi vsak večer pred večerjo ali pa po večerji kdo domačih na glas bral drugim samo eno poglavje. Za to bodo še boljše služile velike »Zgodbe sv. pisma«, katere je začela izdajati družba sv. Mohora. To je res prekrasna, zlata knjiga, v nji so lepo po domače razložene svete zgodbe in besede božje, zato vam jo posebno toplo priporočam. Za tako branje vam tudi lahko služi »Življenje našega Gospoda Jezusa Kristusa«, ki ga je ravno ta družba že izdala. V tej knjigi so skupaj sestavljeni vsi štirje evangeliji. Iz teh bukev tedaj berite na glas opoldne ali pa zvečer eno stran, ali eno poglavje. Te bukve »Zgodbe sv. pisma« in »Življenje Jezusa Kristusa« bi morale biti v vsaki krščanski hiši.

II. Zapisana beseda božja je katekizem. 1. Kaj je katekizem? Katekizem so bukve krščanskega nauka, ki učijo Boga prav spoznavati in častiti, po njegovih zapovedih živeti in za večno zveličanje duše skrbeti. Posebno uči katekizem a) vse verovati, kar je Bog razodel, b) v Boga upati in se nanj zanašati ter prav moliti, c) Boga čez vse ljubiti in njegove zapovedi spolnovati, d) svete zakramente nam v zveličanje postavljene prejemati, e) krščansko pravičen biti, to je dobro delati in hudega se varovati. Kakor je sv. pismo pisano po navdihnenju in razsvetljenju sv. Duha in je torej božja beseda, tako je katekizem sestavljen in pisan po navodilu sv. cerkve in potrjen od sv. cerkve, katero vodi in razsvetljuje sveti Duh, da nezmotljivo uči svoje otroke, kako morejo svoj namen, večno zveličanje doseči, torej je tudi katekizem beseda božja. Že iz tega spoznate,

2. da smo dolžni učiti se katekizma, ali znati krščanski nauk, zakaj ko bi ga ne znali, bi tudi ne mogli po njem živeti in doseči večnega zveličanja. Dolžni pa so učiti se

katekizma a) otroci, da se vredno pripravljajo za zakramente svete birme, sv. pokore in sv. rešnjega Telesa. Zato ste pa dolžni tudi vi, krščanski stariši skrbeti, da vaši otroci redno krščanski nauk obiskujejo, da se tudi doma iz katekizma učijo, ne samo v šolo ali h krščanskemu nauku hodijo, zakaj v šoli se samo razlaga, kar se morajo doma učiti. Vi sami se morate prepričati, da se res iz katekizma na pamet učijo, in ne samo duhovniku vse prepustiti. Pa ne samo otroci do prvega sv. obhajila se morajo učiti katekizma, ampak tudi še b) potem, ko šolo zapustijo. Res žalostno je videti, kako fantje in dekleta potem, kadar opravijo nauk za prvo sv. obhajilo, nič več v roke ne vzamejo katekizma, in tako v kratkem pozabijo, kar so še poprej vedeli. Posebno fantje imajo menda skoraj za sramoto, da bi potem še katekizem v roke vzeli, zato so pa tudi tako nevedni v krščanskem nauku, da je groza, pa tudi greh. c) Katekizem morajo znati tudi moške in žene, posebno očetje in matere. Prvič zavoljo tega, da svoje male otroke doma učijo krščanskega nauka, predno še v šolo hodijo, in dokler brati ne znajo. Potem pa tudi zato, ker so sami dolžni do konca svojega življenja božje nauke vedeti in se po njih ravnati. Res žalostno je videti, kako so odrasli kristijani silno nevedni v krščanskem nauku. Poglejte, samo 96 strani šteje katekizem naše ljubljanske škofije, pa lahko bi jih v naši fari vse na prste preštel, kateri so vsaj površno v njem podučeni. Glejte, zavoljo tega je zapovedano vsako leto velikonočno izpraševanje, da se verniki vsaj enkrat v letu spominjajo, naj ponovijo nauke katekizma. Zato vsako leto pri izpraševanju pride na vrsto majhen del katekizma, da bi se nikomur preveč ne zdelo učiti.

3. Prosim vas torej in živo priporočam, da skrbite po vseh hišah, za znanje katekizma. Kako lepo bi bilo, ko bi vsako leto o tistem času, ko se vrši velikonočno izpraševanje, vsaki dan kdo domačih v hiši na glas bral vsaj eno stran katekizma, da bi vsi drugi, tudi očetje in matere v spomin si poklicali, kar so morda že pozabili. Zato je sv. cerkev tudi odpustke podelila za učenje katekizma. Učitelji dobé 100 dni odpustka, kolikorkrat v šoli svojim učencem razlagajo krščanski nauk. Očetje in matere prejmejo 100 dni odpustka, kolikorkrat svoje otroke in posle podučujejo v krščanskem nauku. Vsak sploh dobi 100 dni odpustka, kolikorkrat se pol ure uči krščanskega nauka, da bi potem druge učil, ali pa le sam sebe podučeval v njem.

Predragi v Kristusu! Spoštujte tedaj besedo božjo v svetem pismu in v katekizmu. Te dvoje bukve morajo biti v vsaki krščanski hiši. Kdor tega ne stori, zametuje besedo božjo in bo zato odgovor dajal pred Bogom. Pripoveduje se o nekem pobožnem redovniku, da je imel na smrtni postelji prestatu hude skušnjave in velik strah. Satan mu je kazal med drugim veliko vrečo polno drobtin. Redovnik je namreč v samostanu mnogokrat mizo pogrinjal in brisal, in pri tem pustil drobtine na tla pasti; zato je satan žugal, da ga bo tožil na sodbi božji. Če tedaj satan tako skrbno pobira drobtine po tleh, koliko bolj drobtine božje besede, ako jo zametujete. Ne pozabite torej besed Jezusovih: Človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede, katera pride iz ust božjih. Amen.

L. Škufca.

2. Različni poslušalci božje besede.

Seme je božja beseda.

Luk. 8.

Slavni grški govornik Demosten je nekoč govoril ljudstvu o jako važnih domovinskih zadevah, a ga niso kaj poslušali. Zastonj se je trudil, da bi se bolj zanimali za prevažno zadevo in ga zvesteje poslušali. Ker vse nič ne izdá, preneha in poprosi poslušalce, da ga poslušajo o prepiru, ki se je nedavno dogodil. »Neki mož«, začne skrivnostno pripovedovati, »hoče potovati iz Aten v drugi kraj in najme si osla v ta namen. Opoldne, ko solnce hudo pripeka, stopi raz osla, da bi se v oslovi senci nekoliko ohladil. Oslar pa mu ugovarja, češ, da mu je dal v najem osla, ne pa tudi njegove sence. Nasprotno trdi oni, da izplačavši najemščino pridobil si je pravico do osla in njegove sence. Hud prepir nastane mej njima, naposled se še stepeta in sodišče je moralo odločiti.« — Ljudstvo kriči, češ, da govornik nadalj in povej še konec prepira. — »Kaj«, odgovori govornik resno, »o oslovi senci bi radi poslušali, o blagostanju domovine pa ne! Ali ni to neupamet?«

Ljubi moji poslušalci! Ali ne zadeva mnogo kristijanov tako očitanje? Vse jim je mar, le najvažnejše, najimunitnejše ne. O vsem bi radi slišali, govorili, vedeli, brali, le o tem ne, brez česar je vse drugo nečimerno in brezkoristno; o zveličanju svoje duše, o Bogu, o krščanskem nauku ne slišijo radi, božja beseda jim je vsaj deveta, ako ne zadnja briga. Jezus nam razloži v današnjem evangeliju v nedosežno lepi priliki o sejalcu in semenu, kako različni so poslušalci božje besede. *Seme pa je božja beseda.*

Poslušajte torej četvero vrst različnih poslušalcev božje besede: 1. ki ne slišijo, 2. ki slabo slišijo, 3. ki napačno slišijo in 4. ki dobro slišijo.

1. So kristijani, ki ne slišijo božje besede. Nimajo ne želje, ne veselja poslušati božjo besedo. V cerkev pridejo, a duh je zunaj cerkve: pridejo iz navade; pridejo, ker vidijo druge priti; pridejo iz strahu pred stariši ali predniki; pridejo, ker bi jih bilo sram, če ne pridejo. . . Zamišljeni so mej pridigo v posvetne stvari: misli svoje imajo pri kupčiji, pri obleki, pri kmetiji, celo pri grešnih rečeh. Smejejo se, suvajo, govoré, igrajo. Kak gospodar pové sosedu, koliko je imel za vola; kaka gospodinja popraša sosedo: kdo danes pri vas kuha? Kak mladenič prežveka tobak; kako dekle opozarja tovarišico, kako ruto ima ona-le; kak otrok zamenjava za podobice, kak »olikanec« bere časnike itd. Vsi taki in jednaki niso pravi poslušalci božje besede, ker je ne slišijo. Pričujoči so telesno, duševno pa ne. Pazni so k večjemu pri oklicih in oznanilih. Njih volja je posušena, njih razum leden, njihovo srce okamenelo. — To so tisti, o katerih pravi Kristus, da je seme (božje besede) *palo poleg pota*. *Toda človek ne živi samo ob kruhu, ampak ob vsaki besedi, ki pride iz ust božjih*. Kar je telesu kruh, to je duši božja beseda. Kdor ni lačen, ne mara za jed, kdor ne skrbi za dušo, ne mara za božjo besedo. Vsak tak je že izprijen ali po slabi vzgoji, ali po slabi družbi, ali po slabih knjigah. *Kdor je iz Boga, posluša božjo besedo*. (Jan. 8, 47.)

2. So kristijani, ki slabo slišijo božjo besedo. Poslušajo pač, a slabo in le sem in tja kaj ujamejo, kar se ravno prilega njihovi volji: ali kako povest, osobito če je bolj smešna, kake krepke stavke, katere na druge obračajo, ali pa pridigarja presoajajo. Poslušajo, a ne da bi se poboljšali, ampak da bi druge precenjevali. Zdaj jim je predomače, kakor pové pridigar, zdaj preučeno, zdaj presuhoparno, zdaj prešaljivo, zdaj pretiho (češ, sam sebi govori), zdaj preglasno (češ, vpije kakor jesihar), zdaj predolgo (najrajši slišijo besedico »amen«), zdaj prekratko, zdaj preveč po starem, zdaj preveč po novem, zdaj prehudo in prenatanko (češ, na tega in tega so cikali), zdaj premehko in prepovršno itd. Te vrste poslušalci se res tako vedejo, kakor bi prišli oni učiti in presoajat, ne poslušat: »danes so pa ženske dali«, dražijo moški; »danes so pa možake izpovedali«, oponašajo ženske, »danes so pa gospodo vzeli v šolo«, pravijo kmetje itd. Vse druge vidijo, le sebe ne.

Neki misijonar v Afriki je govoril o besedah: *Kaj pomaga človeku, četudi ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi?* Mej drugim je pravil, da premnogi pogubé svojo dušo s preobilno radodarnostjo. To se je poslušalcem zdelo čudno, ker niso mogli razumeti, kako bi mogel kdo pogubljen biti radi preobilne radodarnosti. Govornik jim svojo trditev tako-le razloži: Glejte, kristijani, mnogi pridejo v hišo Gospodovo, poslušajo pridige in jih potem pripovedujejo drugim. Ta del, pravijo, je namenjen temu možu, oni ženi; to je povedano tem in tem osebam; ono žuganje zadeva te in te grešnike, in tako razdajo vso pridigo, za-se pa ničesar ne ohranijo. Tako ravnanje se sme po pravici primerjati radodarnosti ali zapravljivosti, vsled katere se utegnejo pogubiti.« Tako se godi ne le v Afriki, ampak tudi v Evropi marsikje in mnogokrat.

3. So kristijani, ki napačno slišijo besedo božjo. Poslušajo besedo božjo, dokler je po njihovem srcu, vzlasti, če se čutijo pohvaljene; revežu se dobro zdi, če pridigar graja bogatine; bogatinu, če graja reveže; ženi se prilega, če graja pijance; možu, če graja opravljivke; samski privoščijo, če pridigar graja zakonske; zakonski, če graja samske. Če pa se čutijo sami zadeti, o, takrat pa so brz po konci: »To je pa že preveč, prestrašno, saj ni tako, kakor duhovniki vpijejo«, godrnjajo že v cerkvi, zabavljajo v krčmi, vpricho otrok, poslov. Resnica zmerom oči kolje. Ako najdejo v pridigi politiko, brz kličejo: »To ni božja beseda, prižnico zlorablja«. V besedi hočejo pridigarja ujeti kakor farizeji Jezusa, in če najdejo kaj takega, kar je voda na njihov malin, pa brz v časnike!

Slavni pridigar na francoskem dvoru Bourdalou je nekega dne z vso odkritosrčnostjo šibal pohujšljivo življenje takratnega dvora. Kralj Ljudevit XIV., ki se je čutil zadetega, začetkoma ne more prav prikrivati svoje nevolje; kmalu pa se udá in pravi: »Pridigar je storil svojo dolžnost, storimo še mi svojo!«

Te vrste poslušalci božje besede imajo dobro voljo, a stovitnosti ni, katoliškega značaja jim manjka. Če je treba kaj pretrpeti za sveto vero, slišati zaničevanje, ponižanje, sovraštvo, izgubo imetja, časti, službe, tedaj pokažejo: čegar kruh jem, tistega pesem pojem! Mehkužna, občutljiva, prizanesljiva vzgoja je mnogo temu vzrok. Zgovornost pridigarjevo hvalijo, bliščeča služba božja, lepo petje jih gane, ob misijonih pretakajo solze — a kako dolgo? Katoliški značaj, ki si vodil mučence, kje si, da bi vodil zdaj vsaj spoznavalce? — Slišijo radi pridigo, vendar ne nehajo grešiti: goljufati, pijančevati, zapravljati, zapeljevati, preklinjati... Vera

jim je mrtev zaklad, v prt zaviti talent lenega hlapca, ki se utegne razviti še-le ob smrti uri. — Poslušajo božjo besedo, a ne ravnajo se po nji in so po besedah sv. Jakoba *samo poslušalci, ne pa tudi delavci besede božje.* (Jak. 1, 22.)

4. So pa kristijani, ki božjo besedo dobro slišijo, katerim pade seme besede božje v dobro zemljo in obrodi stoterni sad. Ti poslušajo verno božjo besedo, ohranijo jo, premišlujejo in se po nji ravnajo. Kdo je dal moč prvim kristijanom, da so pretrpeli z veseljem najhujše muke za sv. vero? Ali ne božja beseda, ki jih je učila: *Kdorkoli boče mene spoznal pred ljudmi, spoznal ga bodem tudi jaz pred svojim Očetom.* Kdo je kazal našim prednikom pot, da se jih je toliko zveličalo in da se veselé zdaj ob prestolu presv. Trojice? Ali ne božja beseda, ki kliče: *Kdorkoli vanj (v Jezusa) veruje, ne pogubi se, ampak ima večno življenje.* Kdo je naučil svete mladeniče in device premagovati same sebe in čuti nad zakladom sv. čistosti? Božja beseda: *Blagor jim, ki so čistega srca, ker bodo Boga gledali.* Kdo je ukrotil jezi in trmi udane, da so postali pohlevni, da niso odprli ust, ko so jih zaničevali, da preklinjevalci niso kleli, ampak blagoslavljali? *Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani.* Kdo je nagnil tako zelo na svet navezane, da so prodali vse in razdelili mej uboge? *Blagor ubogim v duhu, ker zemljo bodo poseli.* Božja, Jezusova beseda je bila, ki je ganila veliko grešnico Magdaleno, spreobrnila velikega preganjalca sv. cerkve, Savla, ki je pripravila na pravo pot učenega Avgušтина. Zato kliče sv. Duh: *Blagor jim, ki božjo besedo poslušajo in jo ohranijo.* (Luk. 11, 28.)

Ljubi moji poslušalci! Ne hodimo za tistimi, ki božje besede ne slišijo; ne glejmo na tiste, ki božjo besedo slabo slišijo. Ljubi moji kristijani? Posnemajmo tiste, kateri božjo besedo dobro slišijo, kateri jo ohranijo, kateri jo premišlujejo, kateri jo ljubijo, kateri se po nji ravnajo. Tako in le tako boče seme, usejano v vaše srce po obljudi Jezusovi, obrodilo stoteren sad, kakor ga je obrodilo izvoljencem v nebesih. *Zakaj seme je božja beseda.* Amen.

P. Bohinjec.

Tretja predpepelnična ali pustna nedelja.

Znamenja resnične ljubezni do Boga.

Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vse svoje moči. Luk. 10, 27.

V nobenem času vsega leta se tako vidno ne kaže razloček med ljudmi in ljudmi na svetu, med dobrimi in hudobnimi, med blagimi služabniki Božjimi in sprijenimi satanovimi služabniki, kakor ravno sedaj v pustnem času. Otroci tega sveta le za veseljami hitijo, iščejo le tega, kar se bolj prilega njihovim spačeni natori, kar se jim zdi prijetno, in nič ne vprašajo po tem, je-li prepovedano ali dovoljeno, je-li greh ali ne. Pobožni kristijani pa se ravno v tem norskem času še bolj ogibljejo grešne priložnosti, kakor sicer, ker se jim zdi nevarnejša; še bolj resno delajo pokoro za svoje grehe, radi bi pa še tudi kaj zadostili za tuje grehe, s katerimi hudobni svet ravno ta čas tako zeló žali dobrega Boga; zato se radi in s pridom poslužujejo od sv. cerkve priporočenih bogoljubnih vaj. Predragi poslušalci, upam, da vas smem vse tukaj zbrane prištevati med dobre kristijane, ki imate dobro voljo, ki res hočete Bogu služiti in rešiti svojo dušo. Rad bi vas še bolj potrdil v vaših dobrih sklepih, rad bi še bolj razvnel ljubezen božjo v vaših srcih, saj ravno ljubezen loči najbolj otroke tega sveta od otrok Božjih; otroci Božji so zato tako dobri, ker ljubijo Boga, posvetnjaki so pa zato tako zlobni in sprijeni, ker ljubijo svet in njegove hudobije in so vsi zaverovani v pregrešno vživanje. Premislimo toraj danes: katera so znamenja resnične ljubezni do Boga.

1. Boga čez vse ljubiti se pravi: do njega največje veselje imeti, rajše ga imeti, kakor vsako drugo stvar, naj bi nam bila še tako ljuba in prijetna, in v vseh rečeh tako ravnati, da bo tudi Bog mogel nas rad imeti. Marsikdo bi pa vtegnil misliti, da Boga ljubi, če se le včasih z nekakim veseljem v svojem srcu spominja Boga, njegovih lepih lastnostij in dobrot, ki jih dan na dan prejema od njega, če le nekako notranjo sladkost začuti, če le opravlja svoje navadne molitve, poredoma hodi k službi božji, tudi pogostokrat prejema sv. zakramente, če se po svoji dolžnosti posti in stori še veliko družega dobrega. Glejte, dragi poslušalci moji! vse to je lepó, hvale vredno ter je prav in naša dolžnost, da se zvesto

opravlja; toda vendar še ni pravo gotovo znamenje ljubezni do Boga. Gospod Jezus nas tega prepriča, ker pravi: *Ne vsak, kateri pravi Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo, ampak kateri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.* — *Kdor moje zapovedi ima in jih spolnjuje, tisti je, ki me ljubi. Ako me kdo ljubi, bo spolnoval moje besede, in moj Oče ga bo ljubil, in bova k njemu prišla in prebivala pri njem. Kdor pa mene ne ljubi, ne spolnjuje mojih zapovedij.* — In sv. Janez pravi: *Le-tá je ljubezen božja, da spolnujemo njegove zapovedi. Kateri pravi, da ga (Boga) pozna, in ne spolnjuje njegovih zapovedij, ta laže in v njem ni resnice. Kdor pa njegovo besedo spolnjuje, v tem je resnično ljubezen božja popolnoma.* Iz teh besedij sv. pisma tedaj razvidimo, da pravo, resnično znamenje ljubezni do Boga ima le samo tisti, kateri radovoljno in natanko spolnjuje zapovedi božje, in sicer iz tega namena, da bi bil Bogu, svojemu Očetu, všeč. Zatoraj poglej, pobožni kristijan! posebno vé bogaboječe duše, ki ste večkrat v skrbi, ali je ljubezen božja v vas ali je ni, zato ker nič posebnega ognja ljubezni ne občutite v sebi, in vas velikokrat sprehaja nekaka suhota in otožnost, pa se zavoljo nje ponižujete pred Bogom, poglejte, pravim, v svoje srce ter poslušajte svojo vest, kaj vam bo rekla. Ako vam pravi, da se po svoji moči z milostjo božjo prizadevate, vselej po volji božji živeti in se skrbno varujete vsakega, posebno preišljenega in prostovoljnega greha, ter se bojite svojega dobrotljivega Očeta v nebesih razžaliti: o, utolažene bodite in nikar se ne dajte motiti z obupljivimi mislimi, ki prihajajo od hudobnega duha, češ, da ljubezni nimate; o, imate jo, imate, akoravno ne začutite njenega plamena v sebi, zakaj plamen ljubezni božje je zopet poseben dar, katerega Bog po svoji modrosti in milosti deli le nekaterim izvoljenim dušam. *Kdor moje zapovedi ima in jih spolnjuje, tisti je, ki me ljubi.* Tudi vi, dragi spokorniki! ki ste nekdanj padli, pa ste zopet po milosti božji vstali in sedaj žalujete nad svojimi nekdanjimi zahojami in hudobijami in delate resnično pokoro, tudi vi imate ljubezen božjo v svojem srcu, čeravno vas še obhajajo hude skušnjave, čeravno vas še zoper vašo voljo prehití kaka slabost, in čeravno zavoljo posebne lastnije svoje nature ne morete s sv. Petrom milo jokati in s sv. Marijo Magdaleno bridkih solz točiti nad svojimi pregrehami. Saj vi spolnujete voljo božjo, ker resnično pokoro delate, in to vam bodi znamenje, da je ljubezen božja v vas. *Le-tá je ljubezen božja, da njegove zapovedi spolnujemo, in njegove zapovedi niso težké,* pravi sv. Janez.

Iz tega nam je pa tudi nasproti lahko spoznati, da v tistem ni ljubezni božje, kateri ne živi po božji volji, temveč ravna le po svojem hudem poželenju, in spi v hudih grešnih navadah, v smrtnem grehu. Zakaj smrtni greh je tisti meč, ki preseka nebeški pas ljubezni med Bogom in človekom, toraj ni med njima nobene prijaznosti več; smrtni greh je tisto zlo, ki človeka loči od Boga, toraj ni nobene ljubeznive zveze ali družbe med njima; greh je, ki razžali neskončno svetega Boga, toraj mu grešna duša ne more biti ljuba in draga; smrtni greh je tisti ropar, ki duši poropa vse nebeške milosti, vzame ji duhovno življenje, toraj mrtva duša nič več ne more Boga ljubiti. Tam, kjer greh gospoduje, ne more ljubezen božja kraljevati; zakaj ločitev od Boga in zveza z njim, razžaljenje in prijaznost, sovraštvo in ljubezen se skupaj nikoli ne povzamejo, toraj trdim: kjer je greh, ni prave srčne ljubezni. Resnično je, kar pravi Jezus: »Kdor mene ne ljubi, ne spolnjuje mojih zapovedij«; ravno tako resnično je: kdor ne spolnjuje božjih zapovedij in ne živi po božji volji, ne ljubi Boga. Resnično je, kar pravi sv. Janez: *Kdor ne ljubi, ostane v smrti*, to je, v smrtnem grehu; ravno tako resnično je: kdor v smrtnem grehu ostane, ne ljubi in ne more ljubiti, ker sovraštvo božje, kar je greh, in ljubezen se nikoli ne spovzameta.

Grešnik sicer pravi, da ljubi Boga, čeravno še greha ne zapusti: krvični lakomnik, brezvestni odrtnik, umazani stiskavec sicer pravi, ali si vsaj tako misli: jaz ljubim Boga. toda tudi časno premoženje obrajtam; pijanec in požrešnik pravi: jaz ljubim Boga, pa tudi pijače ne zaničujem; ta nečisti mladenič pravi: jaz ljubim Boga, toda tudi ona oseba mi je pri srcu; una nesramna deklica sicer pravi: jaz ljubim Boga, toda vendar tega ali onega ne morem zapustiti, preveč sem se ga navadila; ta ali oni posvetnjak sicer pravi: jaz ljubim Boga, toda sveta in njegovih sladnostij ne morem zapustiti in svoje poželjivosti ne ukrotiti. Glejte, ljubi poslušalci! tako zadrževanje, take besede navadnih grešnikov, da ljubijo Boga, so prazne, so le na kraju jezika rečene in so enake veši, ki se v kakem močvirju posveti, pa zopet hitro ugasne in nobene gorkote ne daje od sebe. Oni delé po krivici svoje srce, svojo ljubezen med stvarnikom in stvarjo in mu ga ponujajo le polovico. Bog pa ne mara za polovico srca, celo srce hoče imeti, zakaj on sam je Gospod, ki vso našo ljubezen zasluži in jo tudi hoče imeti, ko pravi: *Jaz sem Gospod in zunaj mene ni Gospoda*; jaz sem ti vstvaril srce, toda za se, da naj le za me bije, le po

meni hrepeni, le mene ljubi, in nimaš je pravice, deliti svojega srca med menoj in med stvarjo, med menoj in med hudičevim dejanjem, ker dvema gospodoma, ki sta si naravnost nasproti, ne moreš služiti, ker boš enega ljubil in drugega sovražil. Zatoraj odpovej se vsemu, kar je moji božji volji nasproti, in ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše, iz vse svoje moči in iz vse svoje misli. In Jezus pravi: *Kdor ljubi očeta ali mater, sina ali hčer bolj ko mene, ni mene vreden* (Mat. 10, 37). In sv. Janez nas opominja: *Nikar ne ljubimo svetá, tudi ne tega, kar je na svetu; ako kdo svet ljubi, ni ljubezni proti Očetu v njem*. In sv. Avguštin pravi: *O Bog! kdor zraven tebe ljubi še kaj drugega, ta te ne ljubi popolnoma, razun če le iz ljubezni do tebe ljubi to, kar ljubi*.

2. Drugo znamenje resnične ljubezni do Boga je, ako se kdo veseli, da tudi drugi ljudje Boga in njegovo sveto voljo spoznajo, časté in molijo in njemu zvesto služijo. Bogaljubna duša želi, da bi vsi ljudje Očeta v nebesih spoznali, častili in živeli po njegovih svetih zapovedih. Ona srčno moli in prosi, da bi povsod posvečevali božje imé, da bi se njegovo kraljestvo, njegova sveta cerkev po vseh krajih sveta razširjala, da bi vsi narodi zemlje tako spolnovali njegovo sveto voljo, kakor jo spolnujejo svetniki in angelji v nebesih. Bogaljubnega človeka pa tudi zavoljo nobene reči tolikanj ne boli srce, kakor če vidi ali sliši, da je še toliko in toliko ljudij na svetu, ki Boga prav ne poznajo in ne ljubijo, ter v neveri, v malikovanju živijo, da jih je še toliko zunaj katoliške cerkve, ki božje resnice zametavajo in v zmotjavah živé, da jih je še toliko med katoličani, ki s svojim pregrešnim in razuzdanim življenjem Boga, svojega dobrotljivega Očeta, žalijo in nečast delajo njegovemu presvetemu imenu. Zatoraj bi se pa tudi bogaljubna duša rajše vsega znebila, da bi odvrnila le eno samo razžaljenje Božje; zatoraj ji tudi najbolj težko stane med hudobnim svetom živeti in njegove nerodnosti gledati; zatoraj bi se rada kmalu, kmalu v nebesa preselila ter se večno sklenila s svojim Bogom, kjer ni nobenega razžaljenja več, temveč večna ljubezen.

Vprašajmo se sedaj, ljubi kristijani! če imamo to veselo znamenje ljubezni božje nad seboj, ali nas pristrčno razveseli, kadar vidimo ali slišimo, da ima Bog še veliko pobožnih duš, ki ga ljubijo iz celega srca? Ali nas kaj zaboli srce, kadar vidimo ali slišimo, da je ta ali oni storil to ali ono hudobijo, in ž njo razžalil svojega Očeta v nebesih? Ali ni nobenega izmed nas, ki bi

z nekakim dopadajenjem poslušal zmote in malopridnosti spačenih ljudij? ki bi z nekakim peklenskim veseljem pripovedoval zahoje in padce svojih bratov in sester? ki bi se posmehoval in se na vse grlo krohtal, kadar drugi klafajo in kvantajo, nesramno prepevajo, in druge nespodobne reči vganjajo? Ah, ljubi moji! pri komur se najde kaj takega, je to žalostno znamenje, da je v njegovem srcu ugasnila ljubezen do Boga. In res, ko bi Boga ljubil, kako bi se mogel smejati ali veselje kazati, ali pa v svojem srcu čutiti, kadar vidi ali sliši, da drugi ljudje Boga, njegovega Očeta, žalijo in zaničujejo, ker njegove svete zapovedi prelomljujejo. In vprašam vas, ali se tudi kdo smeje in veseli, če kdo njegovega očeta ali pa mater žali, zaničuje, njim nasproti ravná? Na to vprašanje naj si pa vsak sam doma odgovori, ter to priliko obrne na Boga, svojega očeta v nebesih.

3. Bogaljubna duša pa ne ostane pri praznem zdihoivanju in žalovanju in toževanju zaradi hudobij spačenih ljudij, temveč si tudi z vso močjo prizadeva, hudobne poboljšati ter Bogu prav veliko častilcev, ljubilcev in služabnikov pridobiti, in to je tretje znamenje liubezni do Boga. Kdor Boga v resnici ljubi, mu ni dosti, da bi ga le sam ljubil, temveč njegova največja želja je, da bi ga ljubili tudi drugi ljudje; toraj si pa tudi prizadeva, ogenj ljubezni, ki gori v njegovem srcu, užgati tudi v drugih. Tak plamen božje ljubezni je gorel v apostolih. Nič jih ni moglo ločiti od ljubezni božje, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem; ne preganjanje, ne ječa, ne mučenje, ne smrt jih ni ostrašila in jim ni branila iti po vsem svetu ter oznanjevati sv. evangelij in vnemati v ljudeh ljubezen božjo, od katere so sami bili tako zeló vneti. Sv. Pavel bi bil sam rad nekoliko časa od Kristusa ločen, da bi mu bil pridobil svoje brate. Sv. Frančišek Ksaverij, ki je Indijo prehodil in pripeljal veliko tisoč nevernikov v katoliško cerkev, gorel je na svoji smrtni postelji tolike ljubezni božje, da bi bil rad, ko bi bilo mogoče, še prehodil neizmerno kitajsko cesarstvo, ter tudi tam učil spoznavati in ljubiti pravega živega Boga. Ta božja ljubezen žene še dandanašnji misijonarje čez morje, čez hribe in doline med divje ljudi, da bi tudi té pripeljali k izvoljeni Jezusovi čedi. Oni od mraza umirajo, toda ljubezen božja jih ogreva. Njih stopinje po snegu so večkrat s krvavimi kapljami zaznamovane, zemlja se še kadí od njih vroče krvi, s katero so Jezusu v znamenje ljubezni spričevanje dajali. Glejte, koliko ljubezen božja stori! O, da bi pač tudi nas ogrevala, da bi vsaj nekoliko v svojem majhnem krogu storili v spreobrnjenje svojih domačih, kar ti bogaljubni možje v

svojem širokem okrogu storé v spreobrnjenje tujih narodov. O, da bi pač v vas, krščanski stariši! omrznjena ljubezen božja se zopet užgala, da bi vi nerodnosti in hudobije svojih malopridnih otrok, ki vam jih prikriva spačena mesena ljubezen, spoznali, zadrževali in poboljšali; zakaj ljubezen božja je znajdljiva in umetna, ter vam bo v roke dala pripravne pripomočke za njihovo poboljšanje; ona je pa tudi močna kakor smrt, toraj bote ž njo pretresli in premagali tudi jeklena srca svojih otrok. Bog daj, da bi se tudi v vas užgala ljubezen do Boga, v vas, gospodarji in gospodinje, potem ne bodete gledali samo na to, da vaši posli pridno delajo, vaše povelje natanko spolnujejo, temveč tudi, da po volji božji živé in njegove svete zapovedi dopolnijo. O, da bi se tudi v vas vnela ljubezen božja, krščanski hišni posestniki, ki imate toliko gostačev obojega spola pod svojo streho, potem ne bodete več rekli, da mi ti ljudje le o pravem času plačujejo svoje stanovanje, za drugo mi ni mar, sami bodo odgovor dajali, temveč bodete tudi poskrbeli, da se pod vašo streho Gospod Bog nič več ne bo žalil, vi bodete od ljubezni božje nagnani, razkadili potepuhe in vlačuge kakor veter cestni prah, in obilno plačilo si bodete še pri Bogu nabirali, ako odvrnete le eno samo razžaljenje božje. Pa kaj pomaga, ko ljudje bolj denar ljubijo, kakor Boga!

4. Zadnje znamenje prave ljubezni božje je četrtič ljubezen bližnjega. O tem znamenju ljubezni božje ne mislim govoriti, ker se bojim, vas predolgo muditi. Samo réka sv. Janeza vam ne morem zamolčati, ki tako-le govori: *Kdor pravi, da ljubi Boga, pa sovraži svojega bližnjega, je lažnjivec in resnice ni v njem. Zakaj, kdor svojega brata ne ljubi, katerega vidi, kako more Boga ljubiti, katerega ne vidi? In mi imamo to zapoved od Boga, da kdor Boga ljubi, mora ljubiti tudi brata.* Pa, o mili Bog! kako malo je prave bratovske ljubezni med nami! Ljubezen do bližnjega med nami omrzuje, toraj pa tudi ljubezen do Boga v nas ugasuje. Le samo dvojna ljubezen med nami močno z velikim plamenom gori, toda ta dvojna ljubezen ne zazluži imena ljubezni, najhujše sovrašтво, dve strupeni kači bi ju imenovali, zato, ker v nas zaduši ljubezen božjo in nas stori večno nesrečne. Kaj ne, vi bi radi poznali te dve strupeni kači, da se bodete vedeli njiju varovati? Prva je lastna ljubezen, druga pa nečista, mesena, nesramna, kužna ljubezen, rajši naj rečem, fantov in deklíčev smrtna bolezen. Stopite tedaj tema dvema kačama na glavo, umorite ju, potem se bo ljubezen božja v vas vnela in s plamenom gorela. Amen.

† J. Volc (1845).